BONDIA® ARUBA

E Debe publico ta un…
Enfermedad contagioso…
Pagina 5

Diasabra 30 di Augustus 2025 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

Ciudadano ta comparti suceso shockeante cu a pone comunidad cuestiona efectividad di sistema legal na Aruba

Pagina 2

- **Hulanda: Ley nobo di asilo por hacie ilegal pa yuda hende indocumenta** Pagina 9
- **Argentina: Presidente Milei den defensiva mientras scandal di corupcion ta plama** Pagina 10
- **DEA ta reconoce rol di Republica Dominicana den lucha contra narcotrafico den Caribe** Pagina 11

Gobierno a entrega concepto di Rijkswet na Hulanda sin consulta cu Parlamento

Pagina 3

Tension entre Merca y Venezuela ta genera ansiedad na Corsou

Pagina 8

Zelenskyy ta busca combersacion cu lidernan global tocante progreso slow di esfuersonan di paz cu Rusia

Pagina 23

BONDIA ARUBA

Ciudadano ta comparti suceso shockeante cu a pone comunidad cuestiona efectividad di sistema legal na Aruba

E siman aki riba rednan social, un ciudadano di inicial P.d.P. a comparti un suceso shockeante den cual un persona a subi su auto y ataca e chauffeur y su yiu di 16 aña. Loke a causa un reaccion fuerte entre comunidad ta cu e persona cu a comete e atake a keda den libertad casi inmediatamente, poniendo den evidencia e debilidad di nos sistema legal pa protege ciudadanonan.

Den su post, den cual el a tag minister di Enseñansa, Hubentud, Innovacion, Relacionnan di Reino y Deporte, Gerlien Croes (Futuro) como tambe minister di Husticia, Integracion y Transporte Publico, Arthur Dowers (AVP), P.d.P. a cuminsa bisando cu su intencion den comparti e relato di loke a sucede tabata “pa conscientisa, informa, preveni y [analisa] na unda Pais Aruba lo kier yega cu e topico di ‘adictonan double trouble.’”

Segun P.d.P. a conta, tabata diasabra di siman pasa, 23 di augustus, cu e tabata den auto cu su yiu di 16 aña di edad, riba caminda di Cas Paloma pa bay Pos Chikito. Na momento cu tabata na e crusada entre Flamingostraat y Cas Paloma, el a tuma nota di un señora cu tabata cana cubri na sanger. El a conta cu como bon ciudadano, el a pidi su yiu yama polis na number 100 pa informa di loke a mira. “Y ami riba un speed abao sin pensa lo bay pasa den algo cu lo cambia nos bida,” el a agrega. “E [señora] aki pidiendo ayudo a bin riba mi auto bati riba mi hood histerico. Susha full e auto dilanti na sanger,” e persona a conta.

Mas impactante, prome cu e persona a haya chens pa lock porta di e auto, e señora en cuestion a pusha e yiu di 16 aña y a drenta den auto. P.d.P. y su yiu mester a lucha pa e señora baha, keda pusha pa sak’e for di auto, “mientras e tabata purba pa coy stuur,” y mientras P.d.P. tabata “grita adres na telefon cu central” di polis. Segun P.d.P., e señora “tabata de remate.”

Eventualmente e mama y yiu a logra saca e señora for di auto, pero prome cu a haya un oportunidad pa cera e porta, e señora a habri e porta di parti patras di e auto y a drenta back, “cu tur desbentaha pa ami y mi yiu.”
A surgi un lucha entre e tres persona den e auto, y despues e señora a “pasa patras di mi, pasa over di mi bringa cu mi pa e stuur. Mi a manda elleboog den su direccion pa por a [libra di dje]. Y mi yiu tambe bringando cune. Tur esaki coriendo.”

P.d.P. a conclui di e situacion aki cu intencion di e señora “tabata hopi serio pa haci nos daño.” Segun el a conta, cu hopi esfuerso y despues di un lucha largo a logra saca e señora for di auto, pero cu na e momento ey, el a core bay cu tas di trabao di P.d.P. “Di leu ta wak con e ta zwaai mi tas den mondi.”
E señora, despues di henter e atentado, segun P.d.P. a conta tabata comporta su mes di un manera fuera di control. “Riba full e caya aki di Flamingostraat e la dal varios auto di hende coriendo. E la drenta propiedad. Mientras e tabata grita y zwaai.Sin sa ki destruccion e la causa caba prome cu e la ataca nos den nos auto.”

Finalmente, patruya K-9 a presenta na altura di Kolibristraat, y “cu hopi tactica un miembro di K-9 y otro mas polisnan a manda e señora aki abao.” P.d.P. a conta cu tabatin hopi testigo (“full Simeon Antonio”) observando loke tabata tumando lugar, y na e momento ey, e señora cu a causa henter e suceso a bisa nan pa filma e situacion, “con polis ta dal mi.” Autoridadnan a aresta e persona y a bay cune den van di aresto.

Esaki a laga P.d.P. cu sanger na su auto, su persona y su yiu. El a bisa tambe cu su yiu a haya trauma, y e mes su presion a baha, su famia a spanta y henter e suceso a causa conmocion den e bario. Ademas, un negoshi a keda destrui pa e persona.
Segun P.d.P., e señora en cuestion “lo ta bao influencia di droga, medicamento pa su trastornonan mental”, cu ta e motibo pakico el a denomina e persona aki como ‘double trouble’ den su relato.

Despues, P.d.P. a bay warda di polis, unda mester a djis duna nan dato y despues nan lo haya un yamada pa bay entrega keho. Sinembargo, ta te despues di merdia riba diadomingo a haya un yamada pa pasa dialuna pa haci denuncia di tur loke a sucede. Pero pa shock y sorpresa di P.d.P., ya pa dialuna, prome cu el a bay entrega keho, e señora ya tabata back riba caya, segun P.d.P. pa motibo cu e tin malesa mental.
Esaki a causa molestia y preocupacion pa P.d.P. “Ley ta proteha nan. Dus cu otro palabra, nan ta vogel vrij. Nan por haci kico cu nan kier, usa droga, desgracia bida di otro, y no tin nada pa para nan.”
Pa loke ta e victima, “victima lo keda victima” y “keda cu un sentimento di impotencia, rabia.” P.d.P. a bisa cu na momento di e suceso nan tabata spanta, pero con e caso a desaroya a transforma e sentimento ey den uno di rabia. “E señora aki ta un menasa pa comunidad y mi bario. E ta los eyfo. Ken lo ta su [siguiente] victima?”

En conclusion, P.d.P. a urgi pa Aruba “bin cu curatela obligatorio! Ministerio Publico mester lanta di winterslaap y gara e toro aki na su cacho. Parlamento stop di haci comedia y habri wowo y traha riba ley!”
Tambe e tabatin conseho pa otro ciudadano: “Abo cu ta riba caminda. No para ni pa bo spirito. Wak pa bo auto ta gelock!”

Bon Dia Aruba a dirigi pregunta na vocero di Polis, Sra. Liliana Rasmijn, pa puntra si loke P.d.P. a conta riba su rednan social ta exactamente loke a sucede segun polis, y si ta berdad cu a laga e señora cu a comete e atake den libertad mesora pa motibo di su salud mental. Te ciere di e edicion aki, no a ricibi un contesta.

Entre tanto, e relato di P.d.P. a causa hopi conmocion riba rednan social. Mayoria ta comparti situacionnan similar unda a laga un sospechoso sali mesora despues di un atake, cuestionando e efectividad di sistema legal pa trata e casonan aki. Usuarionan a comparti diferente tip pa seguridad, manera semper core cu auto na lock, no para pa niun hende, y no confia cualkier persona.

Otronan a comenta tocante e aumento den casonan di problema di salud mental, cu un usuario, J.B., kende a bisa di ta traha den e sector, indicando cu nan ta premira cu e cantidad di caso asina lo “triplica” den “menos cu un aña,” dunando asina un advertencia fuerte na autoridadnan. Hopi tabata exigi introduccion di curatela pa personanan cu problema di salud mental.

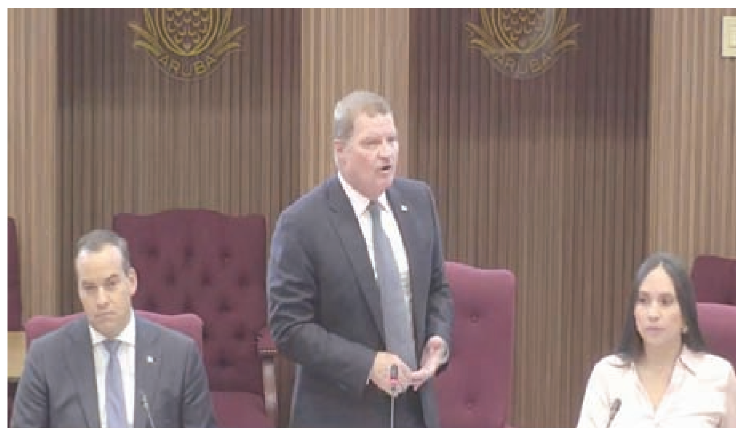
Tambe a discuti riba e hecho cu no por obliga un persona pa ricibi tratamento psicologico, loke ta haci dificil pa yuda e hendenan aki y ta laga e resto di comunidad den peliger di episodionan asina, unda un persona sufriendo di un crisis di salud mental por bira un peliger pa otronan of pa su mes. Ta solamente den cierto caso y bao cierto condicion cu por pone un persona bao curatela cerca un psikiatra, pero esey ta hopi selectivo y pa casonan hopi extremo.

Entre tanto, ta recomendable pa ciudadanonan revisa nan practica di seguridad riba caya y caminda pa protege nan mes.

Gobierno a entrega concepto di Rijkswet na Hulanda sin consulta cu Parlamento

Fraccion MEP y PPA a entrega keho na Gobernador di Aruba

Ayera mainta a tuma luga un reunion publico den Parlamento, durante cual prome minister Mike Eman (AVP), hunto cu minister di Relacionnan den Reino Gerlien Croes y minister di Finanzas Geoffrey Wever (Futuro), a duna un splicacion tocante Ley di Supervision Financiero di Aruba (Rijkswet), manera pidi pa e fraccionnan di PPA y MEP. Despues di splicacion di e ministernan, a pospone e reunion cu dos siman riba peticion di fraccion AVP, cu a hiba fraccion PPA y MEP na tuma decision pa entrega un keho na Gobernador di Aruba.

Prome minister Mike Eman a splica cu manera ya ta conoci, parlamento a delibera riba e topico aki den diferente reunion publico. El a remarca cu e tema di Rijkswet ta un tema cu ta tene Reino Hulandes hopi ocupa y a mira discusionnan andando pa basta aña caba y diferente concepto a ser desaroya pa mira con por duna contenido na e pensamentonan cu tin rond di e forma con Reino por traha hunto pa loke ta trata e parti financiero.

El a sigui splica cu den cuadro cu esaki tabatin negociacionnan di e gabinete anterior caminda tabatin bestuurlijk overleg y despues bestuurlijk akkoord cu a ser realisa. Despues di cambio di gobernacion, Gabinete AVP-FUTURO a sigui cu e comision cu tabata traha riba esaki y durante e reunion publico a informa parlamento cu den Conseho di Minister di Reino di ayera, gobierno di Aruba a presenta e concepto di Rijkswet.

"Awor ta sigui cu henter e proceso di discusion cu mester tin di Raad van Advies y e parlamentonan. Diferente di e temanan cu a ser hopi discuti a ser acorda finalmente den forma cu nos ta sinti ta na fabor di nos comunidad y Aruba," Eman a enfatisa.

Gabinete AVP-FUTURO a entrega na Parlamento di Aruba e concept landsverordening waarborging houdbare overheidsfinanciën (concepto di ordenansa nacional cu ta garantisa finanzas sostenibel di gobierno), e concept memorie van toelichting op concept landsverordening waarborging houdbare overheids financieen (concepto di splicacion riba e concepto di ordenansa nacional cu ta garantisa finanzas sostenibel di gobierno), e concept voorstel Rijkswet (concepto di proposicion pa Ley di Reino), y e concept memorie van toelichting op het concept voorstel Rijkswet (concepto di splicacion riba e concepto di proposicion pa Ley di Reino) cu a ser entrega na Conseho di Minister di Reino.

Prome minister Eman a remarca cu awor ta inicia e proceso caminda comunidad y parlamento por duna nan pensamentonan riba e concepto aki.

"Nos como gobierno ta contento cu por a yega na e punto aki, pasobra nos ta kere e ta trece un trankilidad importante den relacionnan di Reino, e ta kita un inkietud y un disputa cu ta andando basta tempo y nos comunidad tin mester di e trankilidad aki. Y basa riba cumplimento di Aruba riba acuerdonan cu a ser cera irespecto cual gobierno, ta mustra un sentido di madurez y responsabilidad cu pais Aruba tin," el a enfatisa.

E mandatario a splica cu awor e proceso ta cuminsa na nivel administrativo caminda parlamento tin oportunidad pa repasa, duna opinion, haci sugerencia di cambio, y mescos lo sucede na Hulanda.

Schorsing y protesta

Despues di splicacion di e ministernan, lider di fraccion AVP, parlamentario Jennifer Arends-Reyes, den nomber di fraccion AVP a pidi presidente di parlamento Sr. Marlon Sneek un schorsing di mas o menos dos siman pa asina nan por repasa e documentonan cu nan a ricibi pa asina nan por fiha un posicion.

Esaki no a cay den bon tera cu fraccion MEP ni PPA. Lider di fraccion MEP, Evelyn Wever-Croes, a recorda presidente di parlamento cu ta e dos fraccion a pidi reunion siete luna pasa. Y aunke apenas nan a ricibi e pakete di documento for di gobierno, tanto MEP y PPA a pidi pa e reunion continua, mirando cu ya nan tabatin pregunta pa realisa na gobierno.

"Ora AVP ta cla aki dos siman, AVP por pidi un reunion y nos lo t'ey sigur pa debati. Na e momentonan aki pa buena marcha, pa transparencia, e reunion aki tin cu continua pa haya e informacion cu nos ta buscando," Wever-Croes a enfatisa.

A pesar cu tanto fraccion PPA como MEP a insisti pa reunion continua, presidente di parlamento a tuma decision pa toch schors e reunion te proximo aviso.

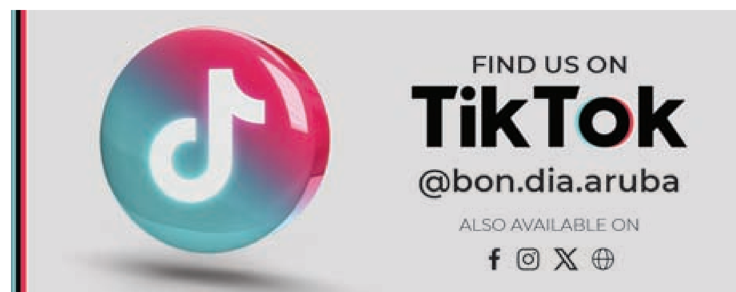
Esaki a haci cu tanto MEP y PPA a tuma decision pa inmediatamente entrega un carta di keho cerca Gobernador di Aruba, SE Alfonso Boekhoudt. Na salida di oficina di Gobernador di Aruba, Wever-Croes a expresa cu "awe ta un dia hopi scur" despues cu presidente di parlamento a schors e reunion cu nan a warda siete luna pa por a tuma luga.

"Nos a pidi e reunion, nos ta cla pa e debate, pakico bo tin miedo pa e debate tuma luga? Si AVP mester dos siman, y den dos siman nan mester di un reunion nan por pidie toch? Nan lo hay'e mesora. Nos tin cu warda siete luna pa un reunion y awor cu a reunion a ser yama nan ta boicotia e reunion," el a subraya.

El a splica cu tanto fraccion MEP como PPA a bay na Gobernador pasobra gobierno no ta aplica transparencia den e situacion aki. "Esaki ta dictadura di marca mayor," el a enfatisa. El a sigui splica cu tin un palabracion haci cu parlamento y gobierno pa loke ta trata Rijkswet, cu ta bisa cu gobierno no ta entrega un Rijkswet sin consulta cu parlamento.

Parlamentario Wever-Croes a agrega cu ademas gobierno a scoge e pio momento pa entrega e Rijkswet, pasobra den e Conseho di Minister di Reino ta dos partido ta ser representa, BBB y VVD, cu ta partidonan cu no tin afinidad cu Aruba.
El a splica cu nan a propone desde reunion di dialuna ultimo pa warda un rato cu e negociacionnan pa e gobierno nobo forma na Hulanda pasobra eyden ta bay tin mas partido cu tin hopi mas afinidad cu Aruba y e ora ta sigui negocia. "No por core entreg'e awor na e pio momento historicamente pa cu e relacion entre Hulanda y Aruba," el a enfatisa.

Por ultimo el a indica cu den e carta di keho cu nan a entrega na Gobernador di Aruba, nan a pidi Gobernador pa intermedia pa Parlamento di Aruba haci su trabao debido, algo cu actualmente nan no por haci pa motibo di un grupito ta stroba nan di haci e trabao.

Utilities Aruba NV:

Enfoke principal pa futuro ta riba transicion di energia pa yuda reduci tarifa di awa cu coriente

Recientemente director interino di Utilities Aruba NV, Joseph Everon a presenta e plannan pa futuro pa Utilities Aruba NV y e direccion cu gobierno keri tuma pa e cu e temporada di gobernacion. Den esaki el a elabora riba e tema di transicion energetico y cual ta e metanan cu e compania tin pa aumenta e penetracion di energia renobabel den e red electrico.

Everon a remarca cu e plan nacional pa futuro tin diferente area di atencion cu nan ta bay atende cune y alabes nan tin strategianan delinea conhuntamente cu WEB Aruba NV y NV ELMAR pa nan por logra e metanan cu tin nan dilanti.

El a splica cu un di e enfokenan grandi cu nan tin ta stabilisacion di e red di coriente. Aki, el a sigui splica, e enfoke ta bay ta pa no solamente tin un bon stabilidad den e red di coriente, pero tambe confiabilidad. El a agrega cu den esaki lo enfoca tambe riba automatisacion di e red y 'smart metering'.
Everon a indica cu un di e enfokenan mas grandi cu Utilities tin tambe ta reduci e emisionnan di carbon. Den esaki e meta ta pa traha riba e recursonan di distribucion di energia cual ta facilita e proceso pa cu e maneho di introduccion di solar panels na cas y companianan den industria. "Pa cu esey mester di un red stabiel y automatisa. Conhuntamente cu WEB y ELMAR lo traha riba esey, e parti di descentralisa e generacion di coriente," el a subraya.

El a indica cu un aspecto importante pa e compania ta cu mester tin un prijs pagabel y aki ta caminda e enfoke ta bay ta riba e structura di tarifa, programanan pa spaar energia pa ta mas eficiente, siña hendenan con pa bay om cu e programanan aki.

Otro parti cu Everon tambe a enfatisa ta hopi importante ta electrificacion di transporte publico. Esaki ta nifica cu lo enfoca pa companianan cu ta traha den e sector di transporte bay mas den direccion di electrifica transporte.

Pa loke ta trata energia renobabel, el a splica cu un di e mehoracionnan mas grandi cu Utilities kier trece ta introduccion y aumento di penetracion di energia renobabel. Esaki, el a indica, nan lo haci a base di molina di biento.

El a sigui splica cu nan ta bay expande na Vader Piet cu tereno di Rincon y expande e capacidad di energia di molina di biento hunto cu WEB y ELMAR. Di dos fase, el a indica, ta bay ta "repowering" di Vader Piet, cambia e molinanan cu tin pa molina mas grandi pa asina por yega e metanan cu nan tin delinea.

Everon a splica cu pa mas energia renobabel bateria ta un aspecto clave. Segun el a informa ya caba nan ta bezig cu e ultimo estudionan pa nan haya sa e capacidad y size di bateria cu mester pone.

Adicionalmente, el a agrega, hunto cu automatisacion cu nan ta bay implementa, locual ta ser yama 'maneho di sistema di energia', e parke solar na San Nicolas ta bay haya un di dos fase. El a splica cu na e momento aki nan ta terminando cu e ultimo estudio pa por amplia e parke number

dos di Sunrise Solar Park.

Pa loke ta trata regulacionnan, el a splica cu un parti importante cu nan ta bay traha riba dje ta e corporate governance y statutonan di Utilities Group den su totalidad.

Everon a sigui splica cu nan ta bay traha tambe riba politica di interconexion. "Si bo kier bay mas den energia renobabel riba base comercial, pero tambe di cas nos tin cu bin cu un politica di energia cu ta actual na e momentonan aki mirando cu tecnologia di inverter a cambia hopi, dus nos tin cu bin cu un bon politica pa cu interconexion," el a remarca.

El a agrega cu otro aspecto cu nan ta bay introduci ta e marco regulador (regulating framework) cu ta bay man den man cu e structura di tarifa cu e compania ta trahando riba dje.

Pa cu e maneho di desperdicio na Aruba, Everon a enfatisa cu Utilities tin un rol hopi importante den esaki conhuntamente cu WEB y ELMAR, pero tambe cu AWSS. El a splica cu nan a cuminsa aworaki structura con e enfoke ta bay ta pa bin cu e plannan necesario pa esaki. "Mi ta kere cu nos ta hunga un rol hopi importante den maneho di desperdicio y yuda cu e problema aki na Aruba," el a declara.

Otro enfoke grandi cu e compania tin ta riba fuel. El a splica cu e plan strategico aki nan kier purba reduci e uso di fuel, pero mientras cu ta usando fuel, el a indica, nan mester busca manera pa tin un fuel mas pagabel cual na su turno ta traduci su mes mesora den reduccion di tarifa y tambe pa cu e emisionnan.

Everon a sigui splica cu nan mester tira bon bista riba e fuel supply y wak con ta trece fuel Aruba. El a indica cu conhuntamente cu RdA y FMSA ta trahando riba esaki, pero alabes ta trahando tambe pa mira ki tipo di fuel por usa cu lo reduci e costonan di fuel, cual ta e costo mas grandi, pero na mesun momento mantene e calidad cu nan mester tin.

"Una bes cu bo trece un miho calidad di fuel, e mantencion por mehora na WEB riba no a motornan. Si bo mehora bo calidad di fuel tambe bo lo por spaar hopi na costonan di mantencion y operacion na WEB. Cu e strategia aki nos ta trahando riba esey pasobra na final di dia nos kier reduci e uso di fuel, pero tambe e costo di fuel cu tin impacto directamente riba tarifa," Everon a enfatisa.

Por finalisa, el a splica cu riba termino largo, basa riba estudionan, nan ta wak kico e mix di energia ta bay ta miho pa futuro mirando e demanda, e tecnologianan cu ta bay tin, con e red ta bay reacciona cu mas penetracion di energia renobabel y ki impacto ta bay tin riba economia. "E ta un plan integral pa wak precies e stapnan y den ki añanan ta haci inversionnan pa tin un produccion confiabel, pagabel y sostenibel pa Aruba pa asina tuma decisionnan balansa," el a subraya.

BONDIA ARUBA
ARUBA TODAY
CARIBBEAN SPEED PRINTERS N.V.
Relaciona cu celebracion di
DIA DI PRENSA
Ta participa cu **NO** lo tin edicion regular di **Bon Dia** y **Aruba Today** riba diamars 2 di september, 2025.
Oficina lo ta cera dia 1 di september.
Pa e motibo aki ta haci un suplica na tur esunnan cu ta desea di publica aviso den Bon Dia y Aruba Today pa diaranson 3 di september pa por fabor email na: aviso@bondia.com.
Gerencia

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant redacta y imprimi na Aruba y ta obenibel di dialuna te cu diasabra. Ningun contenido por wordo reproduci sin permiso di editor.

Editorial

Debe publico ta un… *Enfermedad contagioso…*

A pesar di e critica opositor riba e presupuesto complementario, esaki a keda aproba, y esey no ta un sorpresa. E resultado di e reportahe pa mitar di 2025 di gobieno ta mustra cu e racha di entrada halto, inicia na 2023, ta continua. Pa promer biaha e pais ta registra un entrada di mas Afl.1.000 miyon den seis luna. Gasto totalden e mesun periodo a keda na Afl. 797 miyon, pa un saldo positivo di Afl. 214 miyon. Si mantene e rumbo aki, nos por mira na 2025 pa di tres biaha consecutivo un saldo positivo riba cuenta di gobierno. Un logro bunita, pero cu a costa nos di otro banda. Pero, tumando na cuenta cu desde aña 2000 nos tabatin solamente 2 aña (2000 y 2003), cu saldo positivo, esey ta significa cu definitivamente nos ta riba bon caminda, o por bolbe atrobe na e mal custumber di gasta mas cu loke tin?

E motibo pa atende esaki ta cu nos pasado cu debe publico no ta di gaba.Mescos hopi otro pais, debe publico a bira den ultimo decadanan un enfermedad contagioso, cu tabata hiba nos, paso pa paso, na un abismo financiero sin precedente. Nos no mester pensa anto cu tres aña di bonanza financiero gubernamental, ocasiona pa un recuperacion economico fuerte y un aumento fuerte di e peso di impuesto riba e ciudadano, lo a libera nos pa semper di e creencia cu debe publico ta algo normal y cu nos por hacie atrobe, pareu nos debe baha na un nivel aceptable. Pa duna un impresion con fuerte e enfermedad aki tabata: den ultimo 25 aña nos tabatin solamente algun aña cu un surplus gubernamental. Na 2000 tabatin un surplus di Afl. 5,4 miyon y na 2003 di Afl. 172,4 miyon; e demas añanan tur tabatin un saldo negativo. Den esey ta resalta sumamente negativo:2004 (Afl.354 miyon), 2013 (Afl. 333 miyon) y 2014 (Afl. 406 miyon). Hasta e añanan bao supervision financiero 2015 – 2017 a mustra ainda un acumulacion di mas di Afl. 500 miyon di deficit.

No ta nada straño cu actualmente nos ta tende tur tipo di comentario, pakico no ta usa e surplus pa esaki o esaya, mientras ta supone cu por lo menos nos parlamentarionan ta na altura cu uso di e surplus ta mara legalmente na pago di debe, pa loke ta e promer porciento di surplus, y despues cada suma riba esey ta bay 50% pa paga debe y 50% pa inversion. Ta remarcable anto cu awor un parlamentario opositor ta opina cu e actual gobierno por a usa e surplus - di mas di 500 miyonacumula na 2023 y 2024 - pa crea un structura salarial mihor pa trahadornan di educacion. Aunke esey ta parce un obhetivo elogiable, no por haci esey bao di e capitulo di inversion, pero esaki ta expresion di e pensamento cu: "awor tin placa – atrobe - ban propone cos pa haci". No ta pensa riba inversion pero riba cualkier otro asunto cu por propone cu ta politicamente conveniente. Pero, inversion riba su mes ta un tema cu merece mas atencion.

Inversion como 'sluitpost' presupuestario?

Si nos tira un vista riba nos pasado recien pa loke ta inversion, compara cu otro gasto, nos por mira un categoria cu ni remotamente ta yega na nivel di otronan. Un impresion: desde 2000 te awe e suma mas halto gasta den un aña tabata Afl. 57,5 miyon na 2012, mientras na 2015 e no tabata yega na mas cu un miserable Afl. 8 miyon. Y tabatin varios aña cu e no tabata mucho mas cu esey tampoco. Esey tin tur cos di haci cu e mentalidad eroneo cu, caso dado, ta corta cu prioridad den inversion, pasobra no ta anticipa un reclamo inmediato di un grupo den comunidad, cu ta bay protesta. Manera den e ehemplo menciona anteriormente, tin un grupo sustancial di profesional den educacion cu merece un adaptacion di nan sistema di pago, cu simplemente no ta di e epoca aki mas. Pero reconociendo esey, bo no por usa placa di inversion pa esey, aunke den propaganda politico por bien yama esey 'un bon inversion den nos futuro', pero e no ta. Administrativamente asunto di salario ta keda cay bao di e categoria di 'gasto di personal', cu den e caso aki ta reglamenta pa e conocido limite di 10% di nos Producto Interno Bruto (PIB, GDP).

Awor, un bon observador por bisa cu, a pesar cu gobierno tabata dedica casi nada na 'inversion', por mira hopi obra grandi realiza, tambe pa gobierno, cu ta un inversion total impresionante. Den esey e lo tin razon, pero con a financia esakinan anto? Aki nos atencion mester bay na e otro tipo di inversion, unda e partner priva cu ta fia gobierno placa, ta diseña, construi y mantene e obra pa cierto periodo, pa despues pasa e propiedad pa gobierno. Esaki ta e conocido 'Public Private Partnership' (PPP), cu actualmente tin un paro riba nan, yegando na un nivel menazante pa finanzas publico. Actualmente casi 100 miyon florin ta bayanualmente na paga e debenan aki, sin cu nan ta inclui den e mas di 5.000 miyon di debe publico.

E problema actual ta cu no por recuri na fuente externo asina facil pa financiamento, pero tampoco no ta mira e disposicion di en berdad usa surplus pa inversion, por ehemplo pa e plantanan di purificacion di awa y pa rehabilitacion di San Nicolas. Aki atrobe bon conseho tocante inversion (di CAft) a resulta en vano, pasobra gobierno(nan) ta keda haci debe, aunke scondi.

CBS: 42.6 porciento di bienes y servicio a registra aumento den luna di juli

Recientemente, Oficina Central di Estadistica (CBS) a publica e Indice di Prijs di Consumo pa luna di juli 2025. Den esaki, a nota cu compara cu luna di juli, 42.6 porciento di bienes y servicio den e canasta di consumo a registra un aumento di prijs.

E canasta di consumo di e CPI ta consisti di 408 bienes y servicio. Compara cu Juni 2025, 42.6% di e bienes y servicio aki a conoce un aumento di prijs, causando un efecto di 0.59 ppt, mientras cu 40.7% ta mustra un caida di prijs, cu a contribui cu un efecto di -0.83 ppt y pa e restante 16.7% no tabatin cambio den prijs.

Compara cu Juni 2025, prijs di bienes (-0.6%) a conoce un caida y a causa un efecto di -0.34 ppt, mientras cu prijsnan di servicionan (0.2%) a registra un subida y a contribui cu un efecto di 0.09 ppt riba e CPI di Juli 2025.

Minister di Asuntonan Social a entrega certificado final na cursistanan di grupo SVT-18

Diaranson 27 di augustus 2025, Minister di Asuntonan Social, drs. Mervin Wyatt-Ras, hunto cu Prome Minister mr. Mike Eman, a entrega certificado final na grupo di cursistanan di Sociaal Vormingstraject (SVT-18), cu a finalisa cu exito tur dos fase di nan trayecto di Formacion Social.

Formacion Social pa un futuro sigur

E programa di Formacion Social (SVT), cu a wordo introduci na aña 2011 bou iniciativa di Prome Minister Eman, ta destina pa hobennan entre 17 y 25 aña cu e meta pa duna nan un segunda oportunidad, guia den disciplina, desaroyo personal y orientacion educativo, pa nan por construi un miho futuro.

Structura di e programa

E trayecto di SVT ta consisti di dos fase:

Fase 1: 4 luna di formacion intensivo na Marinierskazerne Savaneta bou supervision di ARUMIL, cu enfoke riba disciplina, esfuerso fisico y respet.

Fase 2: curso y stage na companianan local, un paso esencial pa haya experiencia laboral y sigui nan desaroyo personal y profesional. Via Enseñansa pa Empleo, SVT ta habri caminda pa trabou of estudio.

Cu nan graduacion, e cursistanan di SVT-18 a demonstra persistencia y dedicacion pa culmina henter trayecto di formacion.

Declaracion di Minister Wyatt-Ras

Minister Wyatt-Ras a expresa su gratitud na tur institucion y persona cu a contribui na exito di SVT, incluyendo e equipo di Formacion Social, trahadornan social, y representantenan di Koninklijke Marine & ARUMIL:

"Danki pa boso aporte na e programa cu ta crea oportunidad pa nos hobennan por desaroya nan mes y tambe den futuro contribui na un miho Aruba."

E Minister a conclui su palabra cu un felicitacion special na e graduadonan: "Masha pabien na e cursistanan di SVT-18 riba nan logro. Hopi exito cu boso carera den futuro. Aruba ta orguyoso di boso."

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Tocante 'coroto' y 'potoshi' y mas...

Den nos edicion aki di e column semanal dedica na nos Papiamento, nos ta explora origen di algun palabra cu no ta den uso tanto, pero cu tin un origen interesante, si nos logra descubri esaki anto. Un busqueda cu tabatin exito ta di e palabra 'coroto', cu muy probablemente tin su origen na Venezuela. Kico 'coroto' ta significa? Segun diccionario di Real Academia Española 'coroto' ta un palabra mas tanto den uso na Venezuela y Colombia. Na promer lugar e ta referi na "un obheto cualkier cu no kier menciona o di cual e nomber no ta conoci pa e persona". Tambe e por ta referi na artefacto den cushina y tambe ta referi na 'poder politico'. E ultimo aki nos no conoce di experiencia propio, pero sigur lo tin un persona di un di e nacionnan menciona cu por reconoce esey.

Cerca nos, den nos Papiamento nos a adopta e significado di algo no defini, cu por ta cualkier obheto. Ta usa e palabra aki tambe pa referi na e propiedadnan personal cu no ta describi den mas detaye. Por ehemplo, ta bisa: "Despues di e pleito cu su ruman, el a gara tur su corotonan y a bay biba na otro lugar." Tambe 'coroto' por referi na e organo sexual, mas specificamente den un forma no vulgar pa referi na esaki. Den un frase: "E golpi na su 'coroto' a lag'e tira abao pa basta rato." Aki obviamente e persona ta desea di no menciona un descripcion mas exacto di e organo afecta.

Tocante e origen di e palabra ta existi algun anecdota interesante, cu nos a haya riba internet. Segun Angel Rosenblat den su obra "Estudios sobre el habla de Venezuela. Buenas y malas palabras. Monte Avila Editores. Caracas, 1984", e version etimologico di e palabra tin su origen na Venezuela y e ta conta un anecdota cu ta splica e origen. E storia ta cu presidente y general Antonio Guzmán Blanco (1870-1887), a biaha pa Paris y a bolbe cu un pintura riba lona di Jean Baptiste Camille Corot, e tempo ey un famoso pintor di paisahe. Regularmente e empleadanan di e general tabata haci bofon di e 'coroto' di e general y e expresion ey lo a bira algo popular y tabata referi na otro obheto en general.

Ademas ta existi un variante di e anecdota aki, cu ta conta cu general José Tadeo Monagas lo tabatin dos pintura di Corot. Tempo di caida di e dictadura di Monagas, pueblo lo a drenta y saquea e residencia presidencial y a lastra e pinturanan benta riba caya. Un di e personanan presente, mirando e mala suerte di e cuadronan, a exclama: "Adiós corotos!"

Por cierto cu na Aruba tambe, den cierto situacion cu algo, cu por ta hopi diferente cos, bay perdi, un persona por expresa exactamente esey: "Ayo coroto!" Esaki ta un expresion tambe pa algo figurativo, no solamente di cos material.

Potoshi

Menos exito nos tabatin cu nos investigacion encuanto un palabra cu por considera un sinonimo di 'coroto', esta 'potoshi'. Nos no por a haya ningun rastro riba internet, y nos ta keda pendiente pa cualkier persona cu por sa algo mas di su origen. Mester bisa si cu 'potoshi' ta referi na obheto considera di poco valor, en todo caso pa esun cu ta usa e palabra ey; e doño di e potoshi mes por tin otro opinion. Te awe ta comun pa tende un persona bisa: "Mi a pidie pa bin piki su potoshi, pero nada ainda."

Mientras cu 'coroto' y 'potoshi' no tin un conotacion asina negativo, ora kier referi na algo cu di berdad ta negativo, e palabra lo ta 'porqueria' (porkeria), di origen claramente Spaño y tambe Portugues: 'porcaria'. Aki atrobe mester considera cu e palabra tabata existi den Papiamento desde e herencia Porugues, cu tabata anterior na e influencia Spaño. Por ultimo, 'porqueria' por referi tambe na algo figurativo. Por ehemplo, un persona kier hinca otro den un asunto o negoshi cu no ta soporta luz di dia, y e otro ta bis'e: " Haci mi un fabor, no hinca mi den bo porqueria."

LOTTO 5
Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki
Afl. 500.000,-
Obtenibel na cualkier rebendedo di Lotto.
sorteo ta awe nochi 7:45 pm
HUNGA AWO

Memey di brotenan di chikungunya y casonan di Oropouche

PAHO ta urgi pa fortalece monitoreo y control di vector den continente America

(PAHO)—E Organisacion di Salud Pan Americano (PAHO) a haci yamado pa fortalece monitoreo, maneho clinico y control di vector pa atende brotenan localisa di chikungunya y e circulacion andante di e virus di Oropouche (OROV) den paisnan rond America. E presencia simultaneo di esakinan y otro arbovirusnan ta aumento e riesgo di brote, complicacionnan severo y fatalidad entre poblacionnan vulnerable.

Segun un alerta epidemiologico nobo di PAHO, e brotenan mas grandi di chikungunya den 2025 tabata concentra den Sur America—particularmente Bolivia, Brasil y Paraguay—y den algun parti di Caribe. Esakinan ta asocia cu e genotiponan Asia y Oost/Centro/Zuid Africa (ECSA), marcando un cambio den e patronchi observa desde 2014. Casonan reporta den e region di Ocean Indio, Europa y Asia tambe ta aumenta e riesgo di reintroduccion y mas plamamento den areanan nobo cu condicionnan conducivo pa transmision.

Desde 9 di augustus 2025, 14 pais den e region a reporta un total di 212.020 caso sospechoso di chikungunya y 110 morto, cu mas di 97% surgiendo den Sur America. Pa compara, 2024 a mira 431.417 caso registra y 245 morto—indicando un caida e aña aki, aunke brotenan localisa ta keda activo.

Mientras tanto, den e prome siete luna di 2025, mas cu 12.700 caso confirma di Oropuche a ser registra den 11 pais, incluyendo casonan autoctono na Brasil, Colombia, Cuba, Panama, Peru y Venezuela.

Globalmente, chikungunya ta circulando pa decadas den Africa, Asia y e subcontinente Indio. A detecta esaki pa prome biaha den Europa (Italia) na 2007 y a yega den America na 2013. Te mita di augustus 2025, a registra mas cu 270.000 caso den Africa, Europa, Zuidoost Asia, y e Pacifico Occidental, cu brotenan na Senegal, Francia, India y China. Riba Isla Réunion, e brote di 2024 a resulta den mas cu 47.500 caso confirma.

Regionalmente, e genotipo Asiatico a predomina entre 2014 y 2017. Sinembargo, e presencia di e genotipo di ECSA den al menos cuatro pais ta preocupante, como cu e cocirculacion cu e tipo Asiatico por engrandece adaptacion viral. “Compronde liñahenan genetico ta esencial pa predici dinamica di transmision y modifica respuestanan di salud publico,” PAHO a nota.

Chikungunya ta sigui un patronchi temporal: casonan den e Hemisfera Sur ta surgi tipicamente den e prome mita di aña durante e temporada di yobida, mientras cu den Centro America, Mexico y Caribe, nan ta aumenta usualmente den e segundo mita. Den 2025, sinembargo, e regionnan ey a contribui minimalmente te awor.

Tradicionalmente, transmision di Oropouche a ser confirma mas tanto den algun parti di e Amazonia; pero den 2024 y 2025, el a plama mas leu pa areanan cu prome no tabata afecta, subrayando e necesidad pa aumenta monitoreo, particularmente via integracion di analisis espacial y temporal y probechando di hermentnan geo-espacial pa detecta cambionan den distribucion di vector y caso.
Chikungunya ta un malesa viral principalmente transmiti pa e sangura Aedes aegypti. Sintomanan ta inclui keintura halto, rash y dolor intenso den musculo y joint, cual ta persisti pa algun luna of hasta añas, causando discapacidad duradero. Casonan severo por progresa pa shock, meningoencephalitis, of sindroma di Guillain–Barré. Muchanan jong, adultonan mayor, individuo na estado y personanan cu condicionnan di salud ta mas na riesgo. No tin tratamento specifico, pues prevencion ta enfoca riba con pa evadi pica di sangura.

E virus Oropouche ta ser transmiti mayormente pa paraensis Culicoides, aunke e sangura Culex quinquefasciatus por hunga un rol tambe. E ta causa keintura, dolor di cabes, dolor di musculo y tin biaha sintomanan neurologico. No tin vacuna of tratamento antiviral specifico pa e virus aki; cuido ta sintomatico.

PAHO ta recomenda engrandece deteccion trempan y elimina sitionan unda sangura ta broei den luganan di riesgo halto manera scol of facilidadnan di salud. Tambe el a conseha pa mehora diagnosis usando metodonan molecular manera PCR—specialmente dentro di e prome cinco dia di sintoma—y entrenando trahadornan di cuido medico den maneha ambos acuut y casonan cronico.

Pa Oropuche, clinicanan mester inclui esaki den e diagnosis diferencial di dengue durante e prome siman di sintoma y ta alerta pa posible complicacion neurologico manera meningitis y encefalitis den etapanan mas despues. Te cu 60% di pashent por experencia recaida. Pues, ta urgi monitoreo y investigacion continuo di casonan fatal.

Participacion comunitario ta esencial pa reduci e poblacion di sangura. Promove uso di repelente y screen di bentana, hunto cu metodonan multisectoral, ta crucial. Controla Culicoides paraensis tambe ta yama pa medidanan specifico, manera limpia vegetacion, benta awa para y reduci sitionan di broei pa e vector.

BONDIA ARUBA
NO CUMPRA
ADOPTA!

Tension entre Merca y Venezuela ta genera ansiedad na Corsou

(CuraçaoChronicle) – Aumento di tension entre Washington y Caracas ta impulsando intrankilidad na Corsou, mientras Merca ta aumenta presion riba presidente Venezolano, Nicolas Maduro, kende ta considera un menasa global.

Presidente Donald Trump a duna ordo pa varios barco di guera, un submarino y otro activo militar bay direccion di Venezuela bao lema di "operacionnan anti-narcotico y anti-terorismo." Asina mes, e islanan Caribense ubica apenas algun kilometer for di costa Venezolano, ta siendo involucra den e tension geopolitico.

Hopi residente ta sinti nan mes preocupa pa e rol di Corsou den e drama cu ta desaroyando. "Riba e isla, hende lo prefera di mira e Mericanonan bay en bes di yega. Mantene bon relacion cu Venezuela ta ser considera como hopi mas importante."

Speculacion a intensifica e siman aki, ora reportahenan a sugeri cu 4.500 tropa Mericano ta programa pa aterisa riba Corsou, pero na ultimo momento no a desembarca. Algun persona riba e isla a vincula e cancelacion na e blackout amplio na e isla, maske no a duna ningun confirmacion oficial.

Di su banda, Maduro a denuncia e escalacion Mericano como un "acto di agresion" y a haci un yamado pa milicianan Venezolano arma nan mes den defensa di e nacion.

Posicion delicado di Corsou

Apenas 65 kilometer leu di costa Venezolano, Corsou ta sinta memey di e lucha geopolitico. Mientras gobierno Curasoleño y agencianan di inteligencia Hulandes a duna siguransa na pueblo cu conflicto abierto no ta probable, nan ta reconoce e riesgo di escalacion accidental.

Merca ta insisti cu e despliegue tin meta pa interumpi rednan di contrabanda di droga. Forsanan Hulandes y Frances ya ta coopera cu Washington riba misionnan anti-narcotica den Caribe. Toch, analistanan di defensa a expresa sorpresa: algun barco Mericano den e region ta ekipa cu misil Tomahawk, sugeriendo un proposito strategico mas amplio. Spotter di aviacion tambe a reporta avion di vigilancia operando for di e base Mericano na aeropuerto Hato, no solamente avionnan anti-narcotica.

Incomodidad cu rol di Den Haag

Pa hopi riba e isla, e preocupacion mas profundo ta den gobernacion. Decisionnan tocante e rol di Corsou den e enfrentamento ta tuma lugar na Den Haag, no Willemstad, ya cu defensa y asuntonan exterior ta asuntonan di Reino. Esaki ta duna impulso na miedo cu por hinca Corsou dentro di un conflicto sin cu e isla tin nada di bisa.

Prome minister di Corsou, Gilmar 'Pik' Pisas a reconoce e ansiedad publico, advertiendo cu e cooperacion cercano di Corsou cu Merca por provoca medidanan di represalia for di Venezuela.

Relacion fragil cu Venezuela

E tension ta yega na un momento sensitivo pa e relacion entre Corsou y Venezuela. Despues di un frontera cera pa tres aña pa motibo di contrabanda di oro, lasonan a mehora cautelosamente, incluyendo reanudacion di biahe a traves di e frontera entre e isla y e pais. Asina mas, e relacion ta keda fragil: alrededor di 10 porciento di poblacion na Corsou ta consisti di migrantenan Venezolano, mayoria indocumentado, cu a huy for di regimen di Maduro.

Con e enfrentamento actual entre Merca y Venezuela ta bay impacta e lasonan aki – y seguridad di e isla a largo plaso – ainda no ta cla. Pa awo, residentenan ta observa cu preocupacion creciente mientras politica poderoso ta desaroya asina cerca di nan costa.

Universidad di Nijmegen ta urgi studiantenan pa no core bicicleta nan so despues di intento pa bay cu un dama hoben

(NLTimes) - Universidad Radboud na Nijmegen ta urgi studiantenan pa no bay cas riba bicicleta nan so durante e siman di orientacion despues di un incidente mas trempan e siman aki. Un studiante femenino casi a ser gara for di su bicicleta den un auto, Omroep Gelderland a informa.

E incidente a sucede diamars na altura di Goffertpark. E studiante tabata riba bicicleta su so ora cu un hende a gar'e y a purba di hink'e den un auto. El a logra sali bay.

E mucha muhe tabata hopi sacudi, e coordinador di orientacion di e universidad, Elke Moser Melis, a bisa e emisora. "E facultad tabata den contacto extenso cune. E ta ricibi sosten tambe pa entrega un keho na polis, y e consehero confidencial a ser contacta."

Studiantenan a bisa e emisora cu e noticia a spanta nan. "Mi ta haya cu ta hopi dificil pa tende, pasobra e tabata den noticia hopi ultimamente. Y durante siman di orientacion, tur hende ta nobo den e ciudad. Hopi hende ta bibando for di cas pa prome biaha, y despues esaki ta sucede. Esaki no mester ta pasando."

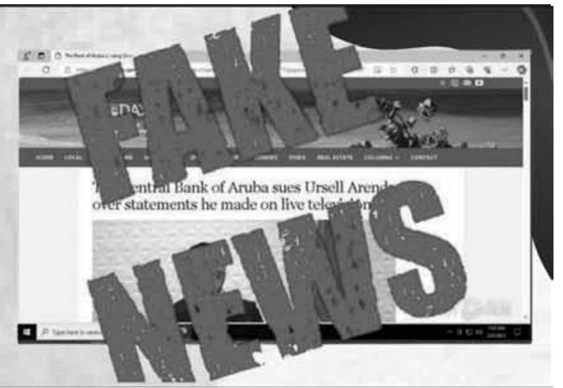
E studiantenan ta purba di tene un wowo riba otro door di comparti nan localidadnan. Mentornan tambe a pidi studiantenan pa laga nan sa ora nan a yega cas sano y salvo. "Pero nunca core bicicleta bo so ta dificil. No tin realmente nada cu bo por haci pa solucion'e," un studiante a bisa.

Hulanda a ser sacudi pa varios crimen violento contra hende muhe den e ultimo simannan, incluyendo e asesinato di un mucha muhe di 17 aña di Abcoude ora e tabata bay cas riba bicicleta despues di sali un anochi cu amigonan. Un homber di 22 aña ta cera pa su asesinato, como tambe e violacion di un dama na Amsterdam y e intento di agresion sexual di un otro dama. Tur tres crimen a sucede dentro di un siman y algun kilometer leu di otro.

Keda alerta pa estafa riba rednan social!

No click riba aviso paga (sponsored ad) cu ta usando imagen di Aruba Today.
Bishita solamente e pagina oficial di Facebook, Aruba Today News, of e website
www.arubatoday.com.

Si bo haya algun problema, nos t'ey pa yuda: bondia.aruba@gmail.com

Conseho di Estado: Ley nobo di asilo por hacie ilegal pa yuda hende indocumenta

(NLTimes) - Si bira ilegal pa biba indocumenta na Hulanda, brindando cualkier forma di asistencia na un persona indocumenta por ser considera como un forma di complicidad, Conseho di Estado a bisa despues di a analisa e proyecto di ley di asilo. Minister di Husticia demisionario David van Weel lo ahusta e proyecto di ley, el a bisa medionan di comunicacion na momento cu el a drenta e Conseho di Minister di Reino semanal.

E Minister a entrega e proyecto di ley na Conseho di Estado, specificamente pa haya sa si e lo hinca Hulandesnan den problema pa duna un hende un deken of un sandwich. E por, e Conseho di Estado a conclui, NOS ta informa. "Al fin y al cabo, e dunado di ayudo ta haci posibel pa e persona ey keda ilegalmente na Hulanda," e Conseho a skirbi. "Hasta formanan limita di asistencia, manera duna un cup di sopi, por constitui complicidad."

E cortenan lo mester dicidi a base di casonan individual si realmente tin complicidad, e Conseho a bisa. Pero a adverti cu e proyecto di ley tambe por pone dunadornan di cuido profesional na riesgo di un antecedente penal.

Na fin di juni, PVV a entrega un mocion pa un ley di asilo mas estricto door di hacie un ofensa penal pa ta indocumenta na Hulanda. E partido di derechista extremo di Geert Wilders a propone pa cambia e Ley di Stranheronan 2000 y e Ley di Derecho Administrativo General pa introduci un castigo di prizon di te cu seis luna pa residencia ilegal na Hulanda.

Tweede Kamer, a pasa e proyecto di ley cu mayoria na comienso di juli. Pero e sosten di e partido cristian conservativo SGP tabata depende di si e proyecto di ley lo criminalisa ciudadanonan Hulandes pa duna ayudo.

"Gobierno mester cambia e ley riba e punto aki mas pronto posibel, pasobra esaki ta inaceptabel pa SGP," parlamentario Diederik van Dijk a bisa como contesta riba e conseho di Conseho di Estado. Si e gobierno no cambia e proyecto di ley pa hende por ofrece ayudo sin miedo di persecucion penal, e partido cristian conservativo lo no sostene e proyecto di ley den Senado, caminda e sosten di e partido ta crucial pa un mayoria.

Casi 1.100 hotel Hulandes kier compensacion di Booking.com

(NLTimes) - Casi 1.100 hotel Hulandes a inscribi pa un demanda colectivo Europeo contra Booking.com, e asociacion di hospitalidad KHN a confirma na NOS. Mas cu 15.000 hotel den henter Europa a registra. Nan ta busca compensacion pasobra e plataforma di reservacion no a permiti nan ofrece nan cambernan mas barata riba nan mesun websitenan of otro caminda.

E accion di grupo ta surgi for di un decision di Corte di Husticia Europeo aña pasa, cu ta declara cu Booking.com no tabatin mag di impone restriccion di prijs riba hotelnan. Awe ta e ultimo dia pa hotelnan registra pa join e reclamo masal. No ta cla ainda ki dia e asunto lo ser hiba corte, pero cualkier demanda eventual probablemente lo sucede na Hulanda. E sede di Booking.com ta na Amsterdam.

"Hotelnan ta depende hopi riba plataformanan manera Booking.com pa nan visibilidad," KHN a bisa NOS. Huespednan ta haya hotelnan riba e website popular, y a cambio, e hotelnan ta paga un tarifa ora un camber ser reserva a traves di Booking.com.

Grand Hotel De Draak na Bergen op Zoom ta un di e hotelnan cu a registra pa e claim. "Booking a haci hopi bon pa e industria internacional di hotel, bo no por nenga esey," doño Frans Hazen a bisa NOS. "Sinembargo, mas grandi y mas poderoso nan a bira, mas nan a perde contacto cu hotelnan. Y nan a bira mas arogante, creando reglanan cu tabata mas tocante proteha nan negoshi cu un modelo di entrada mutuo y reciproco."

Booking.com a bisa NOS cu e tin bon motibo pa insisti cu hotelnan no por ofrece prijsnan mas barata otro caminda. "Hotelnan por usa nos plataforma gratis pa alcansa huespednan," un vocero a bisa. "Pero e intencion no tabata pa despues ofrece e camber mas barata riba bo mesun website. Sino, nos no tin un modelo di negoshi viabel."

E compania lo bringa e demanda masal si e ser presenta. "Nos no tin intencion di yega un areglo."

Despues di e decision di e corte Europeo, Booking.com a stop di obliga hotelnan pa ofrece e miho prijs riba su plataforma.

BONDIA ARUBA

Argentina: Presidente Milei ta bay den defensiva mientras scandal di corupcion ta plama

(AP) — Presidente Argentino, Javier Milei diahuebs a duna contesta na su oponentenan politico y a defende su ruman influyente contra acusacionnan cu e y otro socionan cercano na e presidente a beneficia di un programa di soborno dentro di agencia di discapacidad di e pais.

Den su prome comentarionan mayor tocante e scandal di corupcion, Milei a acusa su rivalnan di orkestra un campaña di desprestigio contra dje y su partido libertario. "E operetta e siman aki no ta nada mas cu otro articulo den un lista largo di plan di e 'casta,'" Milei a bisa lidernan comercial na un conferencia, usando su termino preferi pa e oposicion iskierdista Peronista na Argentina, cu a domina politica pa decadas. "Manera tur otro plan, ta otro mentira."

E crisis rond di gobierno a pone Milei den defensiva y ta menasa di elimina sosten popular pa su partido net na momento cu e maniobra politico ta birando cayente prome cu dos reto electoral clave.

E provincia mas pobla di Argentina, Buenso Aires – controla pa largo di rivalnan Peronista di Milei – ta bay eligi consehonan local y legisladornan provincial dia 7 di september. Na october, e pais ta bay tene eleccion nacional di medio termino den cual Milei ta busca pa expande e minoria di su partido den Congreso controla pa oposicion.

Ambos voto ta ser considera ampliamente como un referendum riba e auto-proclama "anarco-capitalista," kende a ricibi elogio pa elimina e deficit fiscal cronico na Argentina y controla inflacion severo, pero ta enfrenta presion creciente mientras crecemento economico ta baha, reserva di divisa ta reduci, y salario averahe ta cay tras di nivelnan pre-Milei.

E scandal di corupcion a bin dilanti siman pasa, ora medionan di comunicacion social a leak mensahenan di audio den cual ex-director di agencia di discapacidad Argentino, Diego Spagnuolo, por ser scucha discutiendo un plan di kickback den su organisacion beneficiando ruman muhe y consehero mas cercano di e presidente, Karina Milei, y otro oficialnan senior pa alrededor di $800mil pa luna.

Milei a duna retiro na Spagnuolo for di e agencia di discapacidad despues di publicacion di e mensahenan. Autoridadnan ta investigando e grabacion y a haci inval na varios cas y oficina na Buenos Aires. Fiscal ainda no a entrega ningun cargo.

"Nos ta lamenta cu huesnan mester gasta nan tempo riba e trikinan politico mas rancio na lugar di persigui crimen," Milei a bisa diahuebs.

E presidente prome a kibra dianan di un silencio inusual tocante e asunto diaranson, rechasando e acusacionnan cerca un reportero durante un evento di campaña tiki prome cu a keda evacua mientras manifestantenan a tira piedra riba su motorcade.

Otro evento di campaña cu participacion di Karina Milei a bira tenso diahuebs, ora manifestantenan a subi caya, pushando y gritando insulto contra sostenedornan di Milei. Un biaha mas mester a saca Karina Milei den un van preto for di e multitud. Polis a reporta al menos tres aresto.

Senador Mericano ta urgi Mexico adopta accion fuerte manera El Salvador contra cartelnan di droga

(AP) — Senador Mericano, Ted Cruz a bisa cu Mexico lo mester tuma ehempel di El Salvador den combati cartel di droga, y acepta un oferta di Merca pa yuda combati crimen organisa.

E senador Republicano di Texas, kende a stop na Mexico despues di bishita Panama y El Salvador e siman aki, a parce di implica cu Merca lo por tuma accion contra e cartelnan riba su mes si Mexico ta rechasa accion conhunto.
"E lo ta hopi mas preferible pa e ta cooperativo, y pues mi speransa ta cu gobierno di Mexico ta bay reconoce cu derota e cartelnan aki ta abrumantemente den miho interes di ciudadanonan di Mexico," Cruz a bisa durante un conferencia di prensa. "Mi mensahe na gobierno di Mexico ta pa acepta nos oferta como un amigo."

Cruz no a responde ora a puntr'e pa elabora tocante e oferta, cu el a menciona varios biaha durante e conferencia.

E sugerencia di Cruz y ofertanan anterior di presidente Donald Trump pa intervencion militar Mericano a eleva e sensitividad di Mexico pa su soberania. Presidente Mexicano, Claudia Sheinbaum a rechasa e oferta di Trump anteriormente e aña aki pa manda tropa Mericano pa combati e cartelnan, cual su administracion a declara como organisacionnan terorista stranhero.
"Merca no ta bay bin Mexico cu nan ehercito," Sheinbaum a bisa anteriormente e luna aki. "Nos ta coopera, nos ta colabora, pero no ta bay tin invasion. E ta for di mesa, absolutamente for di mesa."

Tin evidencia di colaboracion. Anteriormente e luna aki, gobierno Mexicano a confirma cu a solicita asistencia di un drone di gobierno Mericano den un investigacion tocante crimen organisa den centro di Mexico.

Cruz a bisa cu el a reuni cu Secretario Mexicano di Exterior, Juan Ramon de la Fuente y otro oficialnan, papiando principalmente tocante asunto di seguridad y migracion. "Durante e dialogo aki, a keda enfatisa cu relacion di Mexico cu Merca ta basa permanentemente riba e principionan di responsabilidad comparti, respet mutuo, respet completo di nos soberania y cooperacion sin subordinacion," minister Mexicano di Exterior a bisa despues riba X.

Enfrentando menasa di tarifa di administracion di Trump, Sheinbaum ta mas agresivo cu su predecesornan den persigui cartelnan Mexicano. E luna aki, su administracion a manda decenas di lider di cartel na Merca. Y Mexico pa largo a traha cu Merca pa slow e fluho di migracion bayendo nort, contribuyendo na cantidadnan extremadamente abao di crusadanan ilegal.

A pesar di esey, violencia di cartel a continua plaga Mexico. Diabierna, Cruz a sugeri cu Mexico lo mester asumi un maneho mas fuerte contra violencia criminal, manera presidente Salvadoreño, Nayib Bukele a haci. E populista Salvadoreño a suspende derechonan constitucional clave y a cera den prison mas di 1 porciento di e poblacion di su pais pa combati gangnan criminal na e pais.

E maneho a duna espacio pa acusacion cu Bukele ta violando derechonan humano y poniendo democracia di El Salvador den riesgo, pero e reduccion den crimen a haci e presidente extremadamente popular na cas y a convertie den un sorto di heroe pa e derecha Mericano.

Cuba: Díaz-Canel ta busca ayudo di China pa rebiba e industria di sucu

(CiberCuba) - Presidente Cubano Miguel Díaz-Canel a ricibi un delegacion di lidernan empresarial di e industria di sucu Chines na La Havana, sperando di establece proyectonan conhunto pa purba rescata e agro-industria di sucu deteriora di e pais.

E bishita oficial, lidera pa Zhang Anming, gerente general suplente di e grupo estatal Guangxi State Controlled Capital Operations Group Limited, ta parti di e acuerdonan alcansa cu e presidente Chines Xi Jinping.

Durante e reunion, Díaz-Canel a resalta e experiencia di e Region Autonomo di Guangxi den cultivo y procesamento di palo di sucu, y tambe e importancia di incorpora conocemento cientifico y tecnico den e rehabilitacion di e sector.

E conexion cu centronan di investigacion y universidadnan Cubano tambe a ser elogia, den loke ta ser presenta como un intento desespera pa reverti e deterioro structural di un industria cu tabata clave pa e economia Cubano pa decadas.

E delegacion Chines lo haci recorido di varios molina di sucu den centro di e isla pa evalua nan potencial di produccion. E infrastructura ta den condicion critico despues di añanan di negligencia, desmantelacion, falta di inversion, y mal maneho estatal.

E cosecha di 2024-2025 a marca un minimo historico pa produccion di sucu na Cuba. Menos cu 150 mil ton metrico a ser produci. E cifra aki ta menos cu mitar di e plan estatal di 265 mil ton y ta confirma e colapso di un sector cu un tempo tabata e exportador mas grandi di sucu bruto na mundo na 1989, cu 8 miyon ton.

Produccion tabata 1.3 miyon na 2019, alrededor di 350 mil na 2023, y lo cay bou di 200 mil na 2025. E industria, un tempo un simbolo di identidad nacional, ta sobrevivi cu djis un fraccion di su capacidad, dependiendo di importacion pa cubri e demanda minimo di sucu domestico.

Cifranan di produccion di sucu ta alarmante den tur e provincianan di e pais. Villa Clara a logra menos cu 50% di su produccion plania; Las Tunas, apenas 16%; Camagüey a produci solamente 4 mil ton di e 23.500 plania; y Ciego de Ávila no por a ni cuminsa e cosecha pa motibo di un debe di coriente.

Na Guantánamo, e molina di sucu Argeo Martínez a cuminsa mas cu un luna laat y a caba cu menos sucu cu e aña anterior.

E infrastructura cu ta bay atras, scarsedad di palo di sucu, scarsedad di combustibel, blackout constante, y improvisacion a converti e sector den un berdadero refleho di e crisis economico structural di e pais.

A pesar di e magnitud di e destruccion, gobierno no a presenta un plan di recuperacion nacional integral. E enfoke actual ta riba inversion di exterior, specialmente for di China, den un intento pa tene un industria cu ta den decadencia pa mas cu tres decada.

DEA ta reconoce e rol di Republica Dominicana den e lucha contra narcotrafico den Caribe

(DiarioLibre) - Durante su participacion na e di 39 Conferencia Internacional di Control di Droga (IDEC XXXIX), teni di 26 pa 28 di augustus na Nashville, Tennessee, Republica Dominicana a enfatisa su boluntad pa fortalece e cooperacion internacional den e lucha contra narcotrafico.

Den su discurso, e presidente di Direccion Nacional di Control di Droga (DNCD), vice almirante José M. Cabrera Ulloa, a reafirma e rol activo di e pais den e lucha regional contra crimen organisa y e importancia di fortalece aliansa strategico y intercambio di informacion, specialmente mirando e aumento di narcotrafico, particularmente droga sintetico.

"Mi kier resalta e liderazgo di e administracion di presidente Luis Abinader den e lucha contra narcotrafico y crimen organisa transnacional; e tabata un esfuerso admirabel y sin precedente," Cabrera Ulloa a bisa, kende a asisti na e foro riba invitacion di e U.S. Drug Enforcement Administration (DEA).

E evento a trece hunto delegacionnan di mas di 130 pais pa coordina strategianan contra crimen organisa y traficacion internacional di droga.

Na e conferencia, Cabrera Ulloa a topa cu e Director Suplente di DEA, Dan Salter, y a participa den sesionnan plenario, tayernan tecnico, y reunionnan bilateral. Segun e vice almirante e actividadnan aki lo permiti expansion di e plannan di cooperacion regional.

E agente special encarga di DEA pa region di Caribe, Michael A. Miranda, a elogia e trabou di DNCD y su presidente, resaltando nan rol den combatimento di narcotrafico den Caribe.

"Nos ta reconoce e trabou ehemplar di Vice Almirante Cabrera Ulloa y e liderasgo di DNCD, cu a resulta instrumental den avansa nos metanan comparti. E Division Caribense di DEA ta reafirma su compromiso pa sigui traha schouder cu schouder cu Republica Dominicana y Puerto Rico," Miranda a declara.

Save The
Date!
Reunion General di Participante
ADV 2025
Diahuebs, 25 di september 2025
18:30 - 21:00 or
Hybrid Meeting
APFA ta crea awe balor pa mañan

Tur ta baluarte di nos turismo

A añadi mas pionero y lider riba Monumento Ike Cohen

Desde cu Aruba a drenta Status Aparte casi 40 aña pasa, ta hopi reto nos isla a confronta. Aunke Aruba a sigui den e area di transporte di petroleo, e actividad a baha significantemente den importancia economico. No tabata facil, pero hopi hende a pone schouder bou di e causa cu awe Rubianonan por ta orguyoso di e exito di nos industria di turismo cu ta conta cu un desaroyo solido.

Despues cu a inaugura Monumento Ike Cohen riba Plaza Turismo riba Linear Park na aña 2016, awo tabata asina leu cu a añadi mas pionero y lider riba e monumento. Bou di esakinan a reconoce cinco persona separadamente. Diaranson dia 27 di augustus a celebra cada un di e personanan cu nan nomber ta exponi riba e monumento, cu a hunga un papel crucial den turismo di pais Aruba. E monumento aki ta duna honor na algun cu, di un of otro manera, a resalta y a asumi papelnan critico, sensitivo, popular pero tambe menos popular, ora cu situacion a exigi decision dificil cu no tur ora a/ta wordo comprонde. Hopi a mustra curashi y balentia. Locual ta sigui wordo rekeri considerando e etapa actual.

Tin un dicho Rubiano ta bisa cu “Experencia bo ta cumpra na pacus di hende bieu”. E proverbio no tin nada di haber cu edad di hende, sino mas bien cu experencia di hende. Y ta nifica cu e generacion nobo, tin hopi pa siña y tuma for di e experencia

amplio di esunnan cu a traha prome, cu a cosecha exitonan den pasado y cu ta e grupo cu a construi e fundeshi solido riba cual ta sigui construi awendia.

Nombernan manera Juancho Irausquin, Oscar Henriquez, Wichi de Palm, Ike Cohen, Raymond Maduro, Eduardo de Veer, Harold Malmberg, Ramon Richardson, Eline Bartels-Daal, Louis Pavlis, Charlie Brouns Jr., Joy Kock, Lloyd Jean-Baptiste, Manchito Ponson, Chaiben Neme, Morris Neme, Eduardo Ellis, Simon Oduber Jr. y Ewald Biemans, tur ta personahe, cu di un of otro forma, a aporta na crea e industria turistico cu awe ta e pilar economico di mas importante di nos isla.

Mirando cu e industria di turismo no ta para keto y ta sigui desaroya, awo a añadi mas baluarte na e lista aki. A reconoce e siguiente personanan cu nan propio placa; Michael Kuiperi, Roderick ‘Rory’ Arends, Walter Wiggins, Tito Muyale y Alex Nieuwmeyer. Cada un, na su mesun manera, a aporta na nos industria turistico. Nan ta pionero, esta un persona cu ta reconoce potencialnan, un innovado cu ta capaz di purba cosnan nobo. Un pionero ta pusha e limite pa por logra un causa of idea of hasta pa kibra un record. Y den e grupo aki, tur ta pionero den e industria turistico. Nan ta e arkitectonan di e exito di turismo awe.

Tambe a añadi mas nomber di algun pionero y hopi lider den turismo. Riba e monumento a reconoce ministernan di turismo y directornan di A.T.A., presidentenan y CEOnan di AHATA y mas personahe cu a aporta den gran forma na construi e fundeshi solido cu awe, entre otro A.T.A. Sui Generis, ta sigui construi exitosamente riba dje.

A.T.A. ta reconoce cu tur cu ta labora den turismo y te hasta pafo di turismo ta hunga un papel clave den nos desaroyo y den nos historia. E monumento y e plasa cu ta wordo yama ‘Plaza Turismo’, no ta pa celebra solamente esnan cu ta exponi ariba e monumento pero ta pa celebra un y tur – cu dia den dia afo, algun den un forma mas grandi cu otro, ta innova, ta pusha nan limite y ta logra move ideanan, causanan y recordnan.

Cu e monumento aki A.T.A. kier percura pa e nombernan aki ta bon graba y cu e generacionnan nobo por siña y cu e huespednan por conoce mas di Aruba su desaroyo turistico. Por nota cu e monumento aki ta brinda e espacio pa otro pioneronan cu a, ta y lo ta di nificacion grandi pa Aruba su turismo.

TIERRA DEL SOL
GOLF COURSE
BY IBEROSTAR
ALL YOU CAN EAT A-LA-CARTE
Sunday Brunch
$60
PER PERSON
From 11am to 3pm
Please call 586-7800 ext. 231 or 242
E-mail: tdsba1@iberostar.com
www.tierradelsol.com

Actor Britanico Michael Ward ta haya libertad bao fiansa pa cargonan di abuso y asalto sexual

(AP)—Actor Britanico Michael Warda a haya libertad bao fiansa diahuebs despues di aparece den corte den centro di Londres pa enfrenta cargonan di asalto y abuso sexual.

E hoben di 27 aña, ken a hunga den e drama crimen di Netflix "Top Boy," ta enfrenta dos conteo di abuso y tres conteo di asalto sexual. E ofensanan supuestamente a tuma luga na januari 2023. E cargonan ta relaciona cu 1 dama.

Warda a aparece na e Thames Magistrates' Court unda el a confirma su nomber, adres y fecha di nacemento durante un audiencia corto. E no a entrega ningun apelacion y a haya liberacion condicional pa aparece despues na Snaresbrook Crown Court den noreste Londres dia 25 di september.

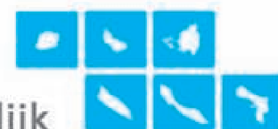
Su liberacion condicional no pa no tuma contacto cu e supuesto victima.

Ward a nenga e cargonan. El a bisa anteriormente den un declaracion cu e tabatin "full confiansa" cu su nomber lo ser claria den corte.
Ward a aparece den peliculanan incluyendo "Blue Story," "The Book of Clarence" y recientemente den un pelicula satirico yama "Eddington," hunto cu actornan Joaquin Phoenix y Pedro Pascal.

Na 2020, el a gana e premio Rising Star na e British Academy Film Awards, of BAFTA. El a keda nomina pa un BAFTA di actuacion pa e pelicula "Empire of Light" di director Sam Mendes y pa un premio BAFTA di television pa e serie "Small Axe," cual a ser dirigi pa Steve McQueen.

Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, St. Maarten en van Bonaire, St. Eustatius en Saba is belast met de rechtspraak in het gehele Caribische gedeelte van het Koninkrijk der Nederlanden.

VACATURE

Bij het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba ontstaat per 4 november 2025 een vacature voor President, tevens lid van het Hof, standplaats Curaçao.

PRESIDENT

ORGANISATIE
Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba verzorgt de rechtspraak in eerste aanleg en in hoger beroep op deze eilanden. Het Hof heeft een bestuur dat bestaat uit een president, drie vice-presidenten en een directeur bedrijfsvoering. Het bestuur van het Hof is belast met de algemene leiding, de organisatie en de bedrijfsvoering. Als voorzitter van het bestuur bereidt de president de bestuursvergaderingen voor en zit ze voor; hij/zij draagt zorg voor de voorbereiding en de vormgeving van de besluitvorming en ziet toe op de uitvoering; de president is eindverantwoordelijk voor de wijze waarop het bestuur bestuurt. De president is het gezicht van het Hof naar buiten toe en onderhoudt daartoe onder meer verbinding met ketenpartners en gezagdragers.

FUNCTIE-EISEN
- een (ervaren) rechter die bereid en in staat is een aantal jaren full time bestuurlijke werkzaamheden te verrichten;
- heeft ervaring en/of (aantoonbare) belangstelling voor een leidinggevende functie;
- heeft ervaring en/of (aantoonbare) belangstelling voor verschillende beleidsterreinen zoals personeelsmanagement, financieel management, automatisering, etc.;
- heeft bij voorkeur kennis van/ervaring met en (aantoonbare) belangstelling voor de lokale samenlevingen in het Caribisch rijksdeel;
- heeft kennis van en/of (aantoonbare) belangstelling voor planning en verantwoording;
- heeft ervaring en/of (aantoonbare) belangstelling voor veranderingsprocessen binnen een complexe professionele organisatie;
- heeft ervaring en/of (aantoonbare) belangstelling voor projectmanagement;
- is zo nodig in staat en bereid al dan niet tijdelijk deel te nemen aan het primaire proces;
- beschikt over uitstekende communicatieve eigenschappen en weet deze aan te wenden ter behartiging van de belangen van het Gemeenschappelijk Hof in bijvoorbeeld het overleg met de ketenpartners en andere derden;
- uitstekende beheersing van de Nederlandse en Engelse taal. Een goede beheersing van het Papiaments is een pré.

PERSOONLIJKHEIDSEISEN
- de president vervult een voorbeeldfunctie. Hij/zij staat vooraan maar laat ook ruimte voor anderen. Hij/zij praat gemakkelijk met medewerkers in alle geledingen van de organisatie;
- de president opereert makkelijk in de bestuurlijke omgeving waarin het Gemeenschappelijk Hof van Justitie opereert;
- de president durft beslissingen te nemen, knopen door te hakken en daarnaar te handelen ook wanneer de informatie beperkt is, zaken onzeker zijn en/of risico's inhouden;
- de president bewaakt de eenheid en gemeenschappelijkheid van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie;
- de president bevordert en waarborgt de collegialiteit binnen het bestuur;
- de president denkt mee over de toekomst van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie en weet zijn/haar visie helder over het voetlicht te brengen en te vertalen naar plannen en organisatie;
- de president weet goed te organiseren, heeft gevoel voor zijn/haar omgeving en kan op stimulerende wijze de medewerkers van het Gerecht met elkaar en met de doelen van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie verbinden.

MEER INFORMATIE?
Vragen over de vacature of de arbeidsvoorwaarden kunnen via dit mailadres worden gesteld en daarvoor kan ook telefonisch contact worden opgenomen met de heer. mr. M.J. de Kort, president (+5999 5151881).

BENT U GEÏNTERESSEERD?
Sollicitatiebrieven kunnen per e-mail en met een bijgevoegd curriculum vitae, onder vermelding van 'sollicitatie president GHvJ 2025' worden gericht aan:
Mevrouw mr. E.M.J. Brink
Lid van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba
p/a Emancipatie Boulevard, Dominico F. 'Don' Martina 18, Curaçao
en worden verstuurd naar:
wervingpresident@caribjustitia.org.

Sluitingsdatum: 14 september 2025

De vacature is ook terug te vinden op:
www.gemhofvanjustitie.org/vacatures

BONDIA ARUBA

US Open: Ben Shelton ta sali di partido contra Mannarino despues di lesion na schouder

(AP)—Ben Shelton a sali durante su partido di tercer ronda na US Open diabierna pa via di un lesion na su schouder. E number 6 seed Shelton, dos-biaha semifinalista den un major, a stop despues di retira e di cuatro set contra Adrian Mannarino, forsando un di cinco set. E lesion a surgi kisas ora el a cay riba su brasa purbando di dal e bala den skina pa gana e tercer set.

Pero na comienso di e di cuatro set, e semifinalista di US Open 2023 a cuminsa mustra dolor y a bisa su entrenador: "Mi a haci algo cu mi schouder. Mi no sa kico e ta."

El a ricibi tratamento en medio di e set, unda su entrenador a pone crema riba su schouder, y a purba corta e puntonan despues por medio di keda ataca e net. Pero despues cu Mannarino a gana e set, Shelton su entrenador a acerk'e atrobe y a retira e partido, bahando for di corte cu un serbete riba su cabes y lagrima den wowo.

Mannarino, un atleta di Francia, a tuma su prome victoria den 23 carera contra partido contra 1 top 10 hungador den torneonan di Grand Slam. "Ora el a cuminsa haya dolor, e tabata avansando den e wega," Mannarino a bisa. "Honestamente, e lo por a gana e wega."

Shelton tabata siguramente un faborito despues di drenta cu un record 14-2 e zomer aki riba pista duro y ganando e titulo na Toronto, unda el a gana Mannarino mas trempan den torneo.

Shelton tabata un di e miho atletanan pa por a duna Merca su prome campeon masculino den major desde Andy Roddick na US Open di 2003. Un otro di nan, number 17 seed Frances Tiafoe, ken a yega e semifinalnan den Flushing Meadows den dos di e tres añanan anterior, a keda elimina cu perdida di 6-4, 6-3, 7-6 (7) contra cualificante di Alemania Jan-Lennard Struff.

E serve di Shelton na banda robes ta un di esnan mas poderoso den tennis, y su ace di 140 mph den e prome set a igualisa e tercer mas liher di e U.S. Open aki.

E por a logra entrega algun sla duro despues di e lesion, pero a keda gara su schouder despues—of hasta en medio di puntonan.

Bryan Shelton, su tata y entrenador, a conta e hoben di 22 aña pa bin dilanti, sperando pa termina e puntonan rapidamente. Shelton tabatin punto di serve-and-volley den e di cuatro set despues di apenas tres den e prome tres set, y e tabata na e net pa un volley perdi ora Mannarino a kibr'e pa un avansa 4-3 den e di cuatro set.

Shelton a mantene cuatro punto atras di Mannarino den su proximo wega di servicio prome cu Mannarino a para firme pa gana e set. E number 77 seed Mannarino a sali for di pista pa un pausa mientras Shelton tabata sinta riba banki, unda su tata tabata zwaai na dje pa retira, cual el a haci ora Mannarino a regresa.

"Mi tin 37 aña," Mannarino a bisa. "E ta e prome biaha cu mi ta gana un partido riba WC."

Equipo Oranje nombra pa cualificacion di Copa Mundial

Sem Steijn ta haya prome yamada

(NLTimes)—E equipo Oranje a ser yama pa nan dos partido di cualificacion di Copa Mundial na september. Sem Steijn y Robin Roefs a ser inclui pa prome biaha, mientras Memphis Depay, ken tabata un duda debi na preocupacion di lesion, a ser nombra pa gerente Ronald Koeman.

Esaki ta solamente un premio pa Steijn, ken recien a bira capitan di Feyenoord, despues di uni cu e equipo zomer pasa for di FC Twente. Steijn a caba como top golista di e ultimo temporada di Eredivisie pa e club di Enschede.

Roefs lo probablemente drenta e equipo como e portero di tercer opcion pa e wega contra Polonia y Lituania. E hoben di 22 aña a uni recien cu e club Inlges Sunderland for di NEC Nijmegen despues di un temporada exitoso den Eredivisie. Roefs a cuminsa ambos wega pa e banda nobo te awor e temporada aki.

Esaki por ta un par wega memorable pa Memphis Depay. E delantero a regresa entrenamento pa su equipo, Corinthians, e siman aki despues di sufri un lesion. Actualmente e ta riba nivel cu Robin van Persie como e hungador cu a hinca mayoria gol pa Oranje. Depay mester solamente un gol mas pa bira e top golista di historia pa e banda nacional.

Tabatin un solo delantero den e equipo, sin Wout Weghorst como e unico alternativa pa Depay. Ambos Quinten y Jurrien Timber a ser inclui den e equipo. Xavi Simons, ken ta na punta di finalisa un transferencia di 60 miyon euro pa Tottenham Hotspur, tambe ta den equipo di Koeman.

Oranje lo enfrenta nan oponente mas fuerte den e grupo G di cualificacion, Polonia, diahuebs dia 4 di september, prome cu enfrenta Lituania tres dia despues. Oranje a gana tur dos di nan partido te awor, hincando 10 gol y ainda no a perde. Actualmente nan ta 1 punto tras di Finlandia na segunda luga, unda e banda Finlandes a hunga dos wega mas.

E equipo cu mas punto lo cualifica automaticamente pa e Copa Mundial 2026, cual lo tuma luga na Merca, Canada y Mexico. E equipo na segundo luga lo avansa pa e playoffs.

Ta bay honra Hulk Hogan den tributo na evento inaugural di lucha, Real American Freestyle

(AP) – Lucha Real American Freestyle (RAF) a uni World Wrestling Entertainment pa un video di tributo pa comisionado fayecido, Hulk Hogan, cu ta bay keda transmiti como parti di su evento inaugural riba diasabra.

Hogan, credita pa trece loke e tempo ey tabata e World Wrestling Federation den popularidad den añanan 1980, a fayece dia 24 di juli cu 71 aña di edad. E evento na Wolstein Center na Cleveland ta bay ser transmiti riba FOX Nation.

Apenas algun luna prome, Hogan a papia emociona cu AP tocante su empresa nobo. Chad Bronstein, co-fundador y CEO di RAF, a bisa cu influencia di Hogan ta bay keda un parti significante di e compania.
"E tabata super orguyoso," Bronstein a bisa. "E tabata un tremendo amigo pa mi, mentor, partner comercial. Y pues su voz ta bay ta hopi – e liga ta bay bin cu maneranan unico pa hacie un parti di dje."

RAF y WWE tin un relacion cordial. Real American Beer, e patrocinador principal di RAF, ta 10 porciento propiedad di WWE, y Bronstein ta co-fundador.
"Nos no ta competiendo cu nan," Bronstein a bisa. "Nan ta duna sosten. No tin competencia pasobra nos ta dos grupo totalmente diferente. Igual cu UFC – nos no ta competencia."

Mericano medayista di oro Olimpico, Kurt Angle, un di e streanan mas grandi di WWE na inicio di añanan 2000, ta bay duna comentario. Bronstein a bisa cu Hogan a sugeri pa involucra Angle. Ex-manager di WWE, Jimmy Hart y ex-campeon mundial, John Layfield tambe ta bay ta involucra den e show diasabra.

Wyatt Hendrickson ta bay enfrenta Mostafa Aly Elsayed Gabr Elders di Egipto den e evento principal. Otro enfrentamento entre homber ta inclui Bo Nickal vs. Jacob Cardenas; Yianni Diakomihalis vs. Bajrang Punia; Darrion Caldwell vs. Real Woods; y Austin Gomez vs. Lance Palmer. Lucha programa entre muhenan ta inclui: Kennedy Blades vs. Alejandra Rivera; y Sarah Hildebrandt vs. Zeltzin Hernandez.

AC Milan finalmente ta gana y Cremonese ta keda perfecto den Serie A

(AP) — Ex-hungadornan di Chelsea, Ruben Loftus-Cheek y Christian Pulisic a anota mientras AC Milan a derota anfitrion Lecce 2-0 pa su prome victoria den Serie A riba diabierna.

Actriz Helen Mirren a bisti un camisa geel di Lecce y a observa for di tribuna, pero tabatin tiki pa emociona e fanaticonan na cas of e strea ganador di Oscar di "The Queen."

A elimina dos gol di Milan despues di revision di video, pero eventualmente a logra uno cu a conta durante e segundo mita, ora Loftus-Cheek a subi mas halto cu tur otro hende pa manda cas un tiro liber.
Delantero Mericano, Pulisic a seya e victoria cu un final sigur bao di e portero avansando cuatro minuut prome cu final di e partido.

E victoria tabata un alivio pa Milan, cu a cuminsa e temporada cu un derota shockeante na cas contra team recien promovi, Cremonese.

Lecce tin un punto di su prome dos wega.

Cremonese ta bolbe gana
Anteriormente, Cremonese a bira e prome club recien promove desde Sampdoria na 2012 cu ta gana su prome dos wega na nan regreso, despues di un victoria dificil 3-2 na cas contra Sassuolo.

Reportenan den medionan Italiano ta sugeri cu banda di David Nicola tabata cerca di contrata ex-delantero di Leicester City, Jamie Vardy, 38, riba diabierna pero no tabatin mester di ayudo dilanti porteria den prome mita.

Filippo Terraciano a pone e banda na cas dilanti cu un cabesazo den minuut 37 y dos minuut despues, centrocampista Argentino veterano, Franco Vazquez a hacie 2-0.

E tiro di Andrea Pinamonti a pone e bishitantenan back den wega 19 minuut den di dos mita, prome cu Domenico Berardi a empata e anotacion cu un penalty nuebe minuut despues.

Sinembargo, tiro di substituto Manuel De Luca tabata decisivo pa Cremonese y a yud'e bira e prome club recien promovi desde Sampdoria pa gana su prome dos wega back den top tier.
E resultado ta yega un siman despues cu a derota AC Milan 2-1 na San Siro, y ta pon'e den top di e clasificacion prome cu su weganan den weekend. Sassuolo no tin punto despues di dos partido.

Xander Bogaerts ta fractura su pia

(AP) — San Diego Padres a pone shortstop Arubiano, Xander Bogaerts, riba e lista di lesionado di 10 dia riba diabierna, cu un fractura no-desplasa den su pia banda robes.

Bogaerts a sufri e lesion den e wega diaranson contra Seattle ora el a foul un bala for di su pia. El a keda den e wega, pero eventualmente mediante imagen a keda revela cu e tabatin un fractura.

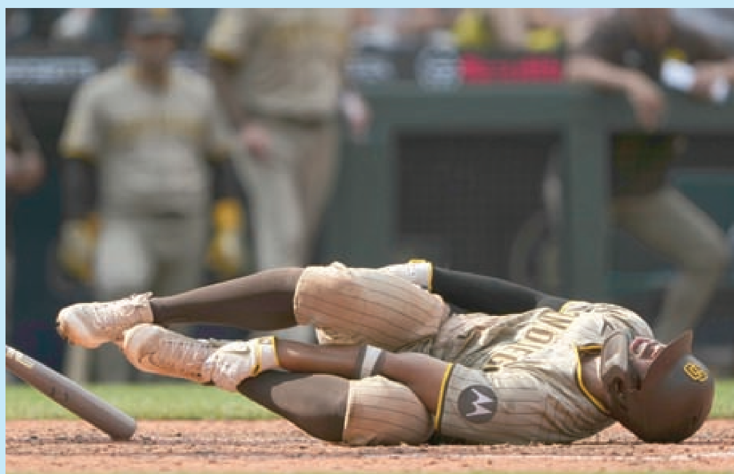
"No ta tremendo noticia," manager di Padres, Mike Shildt a bisa prome cu e wega diabierna contra Minnesota. "Efectivamente ta un fractura cu ta bay rekeri pa e ta den un boot pa un siman, y despues evaluacion for di eynan."

Shildt a agrega cu personal medico di e team no ta kere cu ta bay ta un lesion cu ta bay caba cu e temporada pa Bogaerts, pero Shildt no tabatin un cronograma definitivo riba diabierna.

Prome cu e lesion, Bogaerts a hunga den 131 di e 134 wega di e Padres. E tabata batiando .262 cu 49 RBI y tabatin 29 base horta e temporada aki, un record den su carera.

"E tabata batiando hopi bon," Shildt a bisa. "E tabata hungando un shortstop hopi, hopi, hopi bon, a haci hopi cos riba e basenan... un catalista riba e club."

Pa yena e posicion di Bogaerts den e roester, San Diego a yama back infielder Mason McCoy for di Triple-A El Paso. McCoy a aparece den cuatro wega cu e Padres e temporada aki, y tabata batiando .272 cu 11 home run y 59 RBI den 90 wega na Triple-A.
San Diego a drenta wega diabierna dos wega tras di e team na prome lugar, Los Angeles Dodgers, den NL West.

E ultimo lansamento di Starship di SpaceX ta desplega 8 satelite simula

(AP)—SpaceX a lansa e ultimo prueba di su mega raket Starship diamars anochi y a completa e prome despliegue di un carga di prueba — 8 satelite simula — den espacio. Despues di poco mas cu un ora biahando den espacio, Starship a baha manera plania den Lama di India.

Starship a sali for di Starbase, e sitio di lansamento di SpaceX sur di Texas, poco despues di 6:30 p.m. Esaki tabata e di 10 prueba pa e raket mas grandi y mas poderoso di mundo, cual SpaceX y NASA ta spera pa usa pa hiba astronaut na luna.

Niun persona tabata abordo den e lansamento di demostracion.

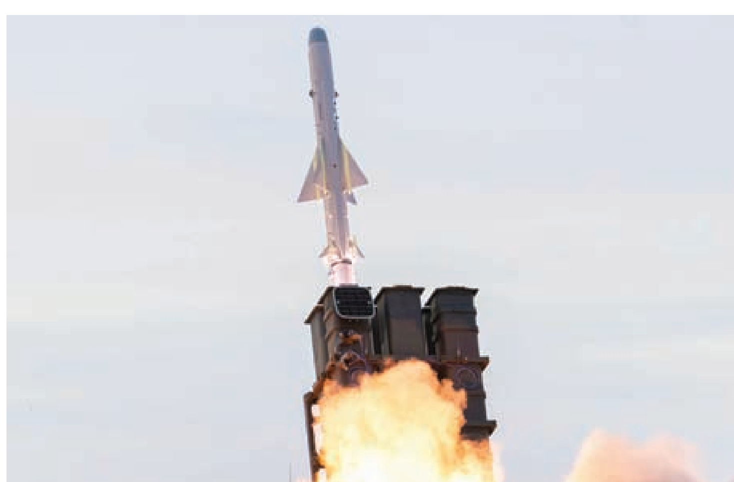
E prueba tambe a inclui e regreso exitoso di e booster hopi pisa di e nave, cu a aterisa den Golfo di Mexico despues di purba un secuencia di motor pa aterisahe.
E Starship mes a continua orbitando Tera, pasando luz di dia na Texas despues anochi y atrobe den dia prome cu e aterisahe plania. Prome cu e nave a dal den ola, su motornan a cende, cambiando su posicion pa e drenta awa verticalmente cu su cabes puntando ariba.

SpaceX despues a rediseña e booster cu fin mas grandi y mas fuerte pa mas stabilidad, segun un publicacion di e compania riba e plataforma social X e luna aki.

Hapon ta acelera despliegue di misil durante tension regional creciente

(AP) — Hapon ta plania di desplega su misilnan di desaroyo domestico di distancia largo un aña mas prome cu plania, e Ministerio di Defensa a anuncia diabierna, mientras e pais ta intensifica esfuersonan pa fortalece su capacidad di contraataca den respuesta na desafionan creciente den e region.

Bao di e calendario nobo, un prome grupo di e misilnan di desaroyo domestico Tipo-12 contra barco lo ser instala na Camp Kengun di su ehercito den e prefectura Kmuamoto di sureste di Hapon pa maart 2026, segun e ministerio. E misil Tipo-12 tin un rango di aproximadamente 1.000 kilometer.
Hapon ta buscando pa crea un ehercito mas autosuficiente como un manera pa combati contra e actividad naval creciente di China den lama regional. Hapon na juni a observa dos porta-avion Chines operando casi simultaneamente cerca di islanan sur di Hapon pa prome biaha.

Hapon tambe tin preocupacion tocante e tension creciente causa pa di Corea di Norte y Rusia.

E esfuersonan aki ta marca un cambio historico. Hapon, bao di su constitucion pacifista despues di Segunda Guera Mundial, tabata limita e uso di forsa pa solamente autodefensa. Pero el a haci un ruptura grandi for di e politica aki na 2022 ora el a adopta un strategia di seguridad di 5 aña cu ta yama China su desafio strategico mas grandi y ta yama pa un aliansa Hapon-Merca mas cerca y rolnan mas ofensivo pa e Forsanan di Autodefensa di Hapon.

E pais ta aumentando gasto militar pa 2% di PIB pa 2027 for di un nivel anterior di aproximadamente 1% bao di e plan di construccion, mientras e ta enfrenta presion for di Merca, un aliado di tratado, pa haci mas.

E anuncionan di e calendario di misil acelera ta coincidi cu un peticion di ministerio pa un record di $59.9 biyon den e presupuesto di fiscal 2026 pa enfoca riba misilnan di rango largo y dronenan pa contraresta menasa for di China, Corea di Norte y Rusia.

Mirando cu misilnan produci domesticamente ainda ta bao di desaroyo, Hapon ta plania pa desplega Tomahawk desaroya pa Merca mas despues den aña.

E ministerio ta buscando tambe pa desplega dronenan sin tripulacion di aire, superficie di lama y bao di awa pa vigilancia pa defende e costanan di Hapon, mientras e pais cu un poblacion cu ta birando bieu y menguando ta lucha cu un ehercito cu ta falta personal.

A usa un simulacion di AI di un erupcion di Montaña Fuji pa prepara Tokyo pa e pio scenario

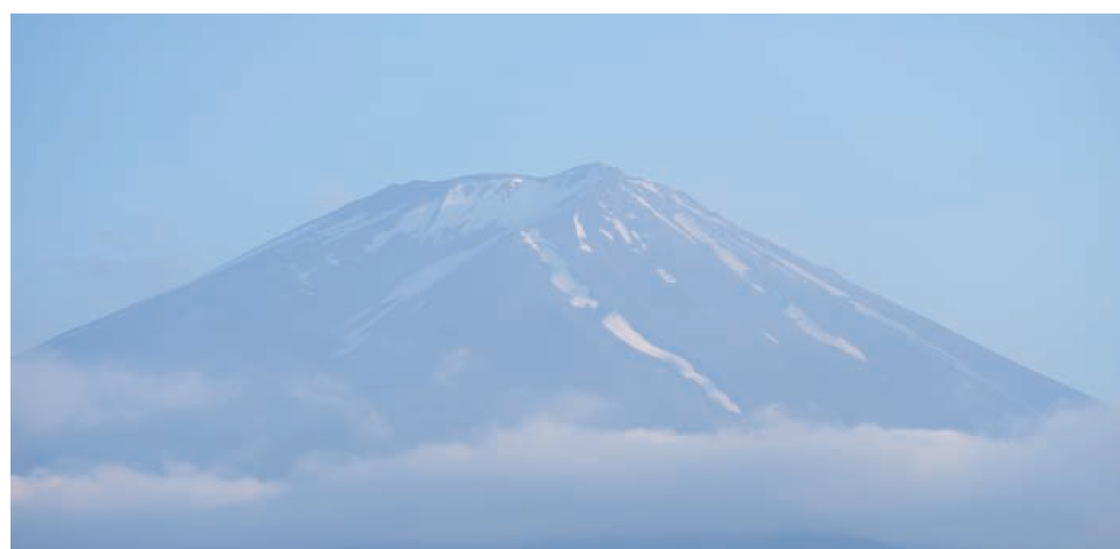
(AP) — Montaña Fuji no a rementa desde 1707. Pero pa Dia di Preparacion pa Desaster Volcanico, oficialnan di Hapon a publica videonan genera pa AI cu ta mustra un simulacion di un posible erupcion violento di e volcan activo.

E video di e Gobierno Metropolitano di Tokyo ta adverti cu un erupcion por sucede “na cualkier momento, sin aviso,” describiendo as volcanico cubriendo centro di Tokyo, aproximadamente 100 kilometer leu, dentro di un par di ora, paralisando transporte, interumpiendo cuminda y energia y causando problema respiratorio den largo plazo.

E video ta termina cu e mensahe: “Nos tin cu arma nos mes cu hecho y prepara pa desaster den nos bida diario.” E ta mustra e cabinet di un famia prepara cu cuminda den lata y un kit di prome auxilio.

Gobierno di Tokyo a bisa den un declaracion cu actualmente no tin ningun señal di Fuji rementando. “E simulacion ta diseña pa prepara residente cu informacion corecto y medida di preparacion cu nan por tuma dn caso di un emergencia,” el a esplica.

Representante di e Gobierno Metropolitano di Tokyo y e Division di Prevencion di Desaster di e Oficina di Gabinete di Hapon a bisa cu nan no a ricibi reclamo for di residente di Tokyo tocante e videonan.

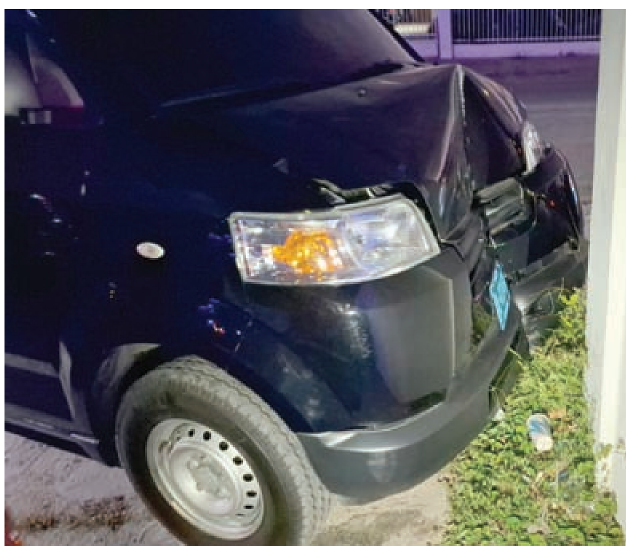
Hapon ta altamente vulnerabel na desaster natural debi na su clima y topografia y ta conoci pa su planeamento di desaster consciente cu ta cubri teremoto, tifon, inundacion, derumbo di tera y erupcion volcanico.

E Agencia Meteorologico di Hapon na augustus aña pasa a emiti su prome “conseho di megateremoto” despues cu un teremoto poderoso a golpia e costa sureste di e isla principal sur di Kyushu.

Di aproximadamente 1.500 volcan activo di mundo, 111 ta na Hapon, cu ta situa riba e “Renchi di Candela” di e Pacifico.

Fuji, e punto mas halto di Hapon, tabata rementa aproximadamente cada 30 aña, pero ta drumi desde siglo 18.

Chauffeur di un Kia Rio a baha caminda dal un Suzuki Minivan staciona na Santa Helenastraat

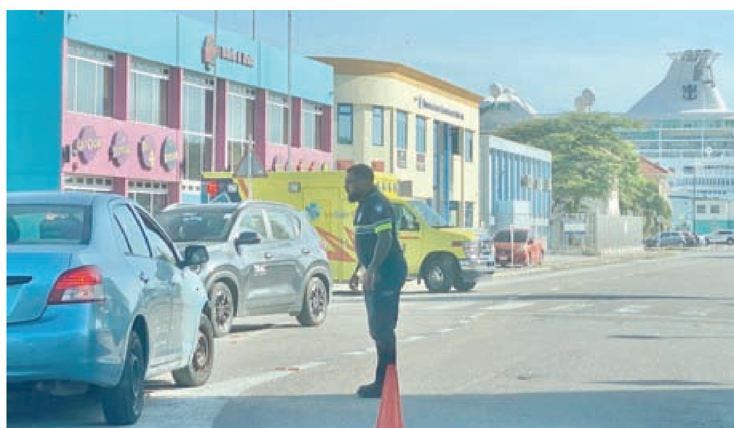

Diaranson mainta a drenta informe di un accidente cu hende herida na Santa Helenastraat, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di chauffeur hoben di un Kia Rio bayendo pariba cu a baha caminda bay dal un Minivan Suzuki, mandando esaki bay dal riba e pilar di un cas. Debi na e fuerte impacto e chauffeur a resulta herida na su cabes. Na yegada di e ambulance nan a atende e victima na e sitio mes.

Dama na estado a haya yiu dilanti warda di polis na Oranjestad

Diaranson atardi a drenta informe di cu un dama na estado a haya yiu dilanti warda di polis na Oranjestad, mesora a dirigi ambulance na e sitio.

Polis a percura pa cera e caminda dilanti di warda, mientras a ricibi yegada di e baby. Na yegada di e ambulance ya e baby a nace y a dal su prome grito pero e mama balente aki tabata tin mester atencion medico. Mesora ambos a ser poni den ambulance y a ser hiba rumbo pa hospital. Nos palabranan di pabien na e mama y su baby cu e nacemento aki danki na e bon trabao di polis y ambulance.

Pa no dal tras di auto cu a bay bira su dilanti el a pasa na banda y a dal un peaton!

Diaranson mainta a drenta informe di un accidente cu hende herida dilanti Anytime Bar & Restaurant na Paradera, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda cu e chauffeur di un Chevrolet Cavalier pa no bay dal tras di un Toyota MarkX para riba su caminda cu luz di señal pa bira na man robes a bay pa pas'e na man drechi y a bay dal un peaton herid'e. Na yegada di e ambulance nan a atende e victima y a transport'e pa hospital.

Turista chauffeur den auto di huur no a para pa duna preferencia na trafico riba rotonde y a causa un accidente

Diaranson atardi a drenta informe di un accidente na e rotonde pa bay hospital, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda un chauffeur turista den un Nissan Versa biniendo for di rotonde Sasaki no a duna preferencia na e Ford Edge cu tabata riba e rotonde y e Edge a dal e Versa bir'e 90 grado. E impacto tabata na banda di e porta patras di e Versa. Afortunadamente ningun hende a resulta herida pero e accidente aki a obstaculisa e fluho di trafico.

Trahado di hotel haya sin bida na Noord

Diabierna merdia a drenta informe di cu a bin haya un homber sin bida benta riba vloer na Noord, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin encontra cu e persona sin bida abao benta riba vloer. Na yegada di e ambulance a constata cu di berdad e homber ta sin bida y a pidi un dokter pa bin constata e morto. For di su coleganan a bin logra haya sa cu e homber taFilipino cu ta traha na La Quinta y cu ayera tabata su dia liber. Na yegada di e dokter a constata morto natural di e homber di 66 aña.

Nos ta manda palabra di condolencia na famia di e fayecido.

BONDIA ARUBA

Accidente cu hende herida na Caya Papa San Juan Pablo II

Diahuebs merdia a drenta informe di un accidente cu hende herida na Caya San Juan PabloII, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin comprende cu aki ta trata di un accidente unda cu e chauffeur di un Nissan Note no a regula su velocidad ni a mantene distancia y a bay dal tras di un auto Nissan March cu a para pa bay bira. Debi na e fuerte impacto e chauffeur den e March a resulta herida. Na yegada di e ambulance nan a atende e victima.

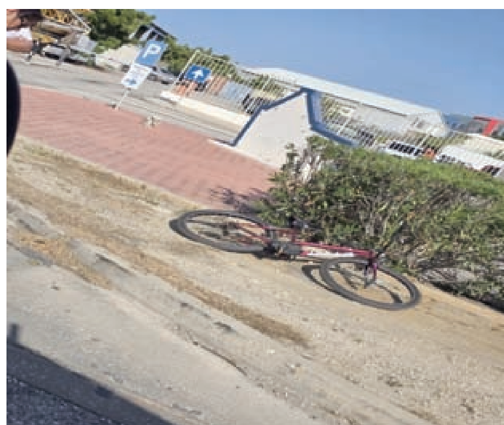

Accidente entre un ciclista y un auto na Wayaca

Diahuebs atardi a drenta informe di un accidente entre un ciclista y un auto, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e ambulance nan a bay pa atende e ciclista kende 2 dia prome canando a cay riba E.J. “Watty” Vos blvd. y awe el a bay dal un auto maneha pa un turista y el a bolbe cay. E homber aki tabata cana cu 2 cacho cu algun tempo atras tabata cune pero na un ocasion e cachonan no tabata laga e personal di ambulance atende e ciclista y awor atrobe tabata haci mesun cos. Un persona “wit gele kruis” a brinda e prome auxilio te ora e ciclista mes a lastra su curpa te den ambulance pa e wordo atendi.

Accidente pa falta di preferencia na Sero Blanco

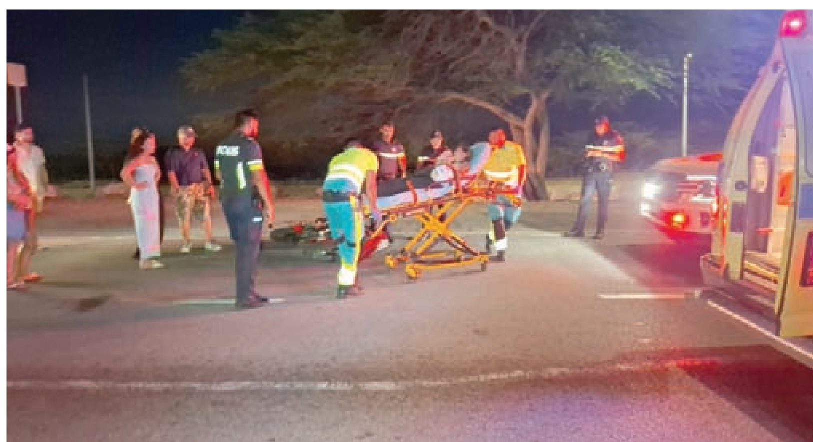
Diahuebs atardi a drenta informe di un accidente na Sero Blanco, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin comprende cu un chauffeur a sali bay mucho dilanti na un crusada”T” y a bay dal riba e auto pasando. Afortunadamente ningun hende a resulta herida.

Motociclista a accidenta entre un bus y un auto ora e tabata pasando memey di nan dos

Diahuebs anochi a drenta informe di un accidente cu hende herida dilanti di Blue Residences, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin comprende cu aki ta trata di un motociclista cu mester a hala pa un auto y pa no dal e bus di direccion contrario a hala mas na e auto di huur cu a subi caminda y a bay dal riba e auto den banda rascando esaki. Den e esey e motociclista a dal abao y a resulta herida. Na yegada di e ambulance nan a atende e victima y a transport’e pa hospital.

Bin yena bo formulario "Inkomstenbelasting 2024" na Centro di Bario Playa Pabao

Directiva di Centro di Bario Playa Pabao ta habri su porta pa e habitantenan di Playa Pabao y di Aruba en general cu e siguiente servicio: nos ta bay yuda pa procesa e formulario "inkomstenbelasting" pa e aña 2024 riba dialuna 1 di september, diamars 2 di september y diaranson 3 di september di 5.00 pm pa 7.00 pm.

Loke bo mester trece ta:
- E formulario cu bo a ricibi di oficina di impuesto 2024
- Bo cedula of rijbwijs
- Resumen di bo salario di aña 2024 y si bo ta casa di bo casa tambe
- Nomber completo y fecha di nacemento di bo yiunan
- Declaracion di gasto di hipoteca y seguro di bida cu ta cubri e hipoteca
- Declaracion di interes personal y di credit card
- Gasto di medico cu AZV no a cubri pa aña 2024
- Declaracion di e scol cu yiu a bay aña 2024 na Hulanda of Merca

Tene cuenta cu nos ta yena un formulario pa persona pues no por bin cu un formulario di un famia, colega of un bisiña y nos ta procesa solamente declaracion personal y no di persona cu tin su propio negoshi.

Resultado Sorteo
Augustus29

Alexander

Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte

DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
0358	6788	7017	9141
8152	2662	SUPER5	8833
0561	8385	-	1791

MERDIA

CATOCHI Sorteo # 4726	7868
	4476
	4118
MULTI-X	X2
BIG 4 Sorteo # 4726	4880
MULTI-X	FP
1OFF Sorteo # 2782	2527
ZODIAC Sorteo # 4726	7014
	Virgo
LUCKY 3 Sorteo # 1600	008
MULTI-X	X2

ANOCHI

CATOCHI Sorteo # 8635	2753
	9101
	6224
MULTI-X	X5
BIG 4 Sorteo # 7679	1005
MULTI-X	X2
1OFF Sorteo # 2384	9494
ZODIAC Sorteo # 6438	0379
	Sagitario
LUCKY 3 Sorteo # 1368	018
MULTI-X	FP

LOTTO 5

Sorteo #		Joker	Letter
0	x Jackpot	Proximo Jackpot	
0	x Match 4+	500.000,-	
0	x Match 4		
0	x Afl. 12,00		

LOTTO DI DIA: 02-06-10-20-22

Sorteo # 6932		Proximo Jackpot
0	x Jackpot	51.000,-
7	x Match 4	
230	x Afl 8,00	

MINI MEGA: 12-14-21-29

Sorteo # 1797		Mega Ball 12
0	x Jackpot	Proximo Jackpot
3	x match 4	875.000,-
12	x Afl. 500,00	
202	x Afl 50.00	
293	x Afl.15,00	

MINI MEGA MEGA PLUS **Afl. 1.325.000,-**

WEGA DI NUMBER KORSOU
Sorteo #

Genealogia di famianan de Cuba na Savaneta

Awe Sr. Urbano Figaroa a entrega un otro publicacion na Biblioteca Nacional Aruba, titula 'Genealogia di famianan de Cuba na Savaneta'. E publicacion aki ta bira parti di Aruba su Coleccion Nacional. Pronto bishitantenan por consulta e investigacion aki na Dept. Arubiana. Sr. Urbano Figaroa a haci entrega na Hefe suplente, Sra. Lilian Semeleer.

"Pa mi por a compila e genealogia aki, mi a busca y haya datonan, nombernan, etc. for di diferente fuentenan".

E buki ta obtenibel cerca Sr. Figaroa mes y por yama na # 584 7598 of # 563 2885 of via email figaroau@hotmail.com

Na 2018 Sr. Figaroa a publica e prome buki titula 'Figaroa: descendientenan di e prome Figaroa cu a yega Aruba na aña 1816 conoci den bukinan bieu di historia bao di e number Hose Anselmo Figaroa'. Esaki tambe ta den coleccion di Dept. Arubiana. Sr. Figaroa tin un interes grandi pa e historia di diferente famia na Aruba y a investiga e biaha aki e famia de Cuba na Savaneta.

King Classic Sudoku

5	3							
	4			1		6	3	
			2		5			
3	9				7		8	
	5				6	7		1
								4
8				7			5	
	1		5		4			
			1				4	8

Difficulty: ★★★★ 8/30

©2025 King Features Syndicate, Inc.

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	**San Nicolas**
Hospital	**Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm	**24 ora**

Botica na warda

Oranjestad:	**San Nicolas:**
Eagle :	Centro Medico:
Tel. 587 9011	Tel. 584 5794

EMERGENCIA 911

POLIS	
Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA	
Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD	
Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA	
Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Missouri ta e proximo estado pa contesta yamado di Trump pa restructura mapa di distrito electoral

(AP)—Gobernador Republicano Mike Kehoe a bisa diabierna cu e ta yamando legisladornan di Missouri den un sesion special pa restructura e distritonan den e US House di e estado como parti di un bataya nacional entre Republicano y Democratanan buscando beneficio den e proximo eleccionnan congresional otro aña.

Kehoe a haci e anuncio algun ora despues cu gobernador di Texas Greg Abbott a firma den ley un mapa di votacion congresional nobo diseña pa yuda e Republicanonan gana cinco asiento mas den e eleccion di medio termino na 2026. Esaki ta marca un victoria pa presidente Donald Trump, ken ta urgiendo estadonan bao encargo Republicano pa reforma liñanan distrital pa duna e partido un miho chance pa retene control den e House.

Missouri ta e tercer estado pa persigui un redistriccion pa bentaha partisano. Texas a acepta e tarea pero a ser rapidamente contraresta pa California, unda gobernador Gavin Newsom ta puntrando votadornan pa aproba un mapa diseña pa duna su partido cinco asiento mas.

Kehoe a programa e sesion special di Missouri pa cuminsa dia 3 di september. El a publica un proposicion di mapa nobo cu ta dirigi riba e distrito di Kansas City di

Democrata Emanuel Cleaver por medio di stretch e pa e oriente den areanan rural domina pa Republicanonan.

Su agenda tambe ta inclui un otro prioridad Republicano—un proposicion di amienda constitucional cu lo hacie mas dificil pa aproba medidanan di votacion inicia pa ciudadanonan, manera amiendanan di derecho pa abortus y legalisacion di marihuana cu a ser adopta den e ultimo añanan.

Kohoe ta presenta ambos punto como un defensa contra politico y activistanan liberal. "E balornan logico y conservativo di Missouri mester ta berdaderamente respeta riba tur nivel di gobierno," el a bisa den un declaracion.

Democratanan di Missouri tin tiki capacidad pa preveni legisladornan Republicano implementa un mapa nobo. No manera Texas, unda Democratanan a sali di e estado pa dos siman pa retrasa un voto, e ausencia di Democratanan na Missouri no lo preveni un quorum pa negociacion. Y aunke Democratanan por keda papia pa oras den e Senado, Republicanonan por usa maniobranan procedural pa preveni esaki, manera nan a haci e aña aki pa aproba un amienda constitucional pa limita abortus.

Republicanonan a gana un mayoria den House di 220-215 na 2024, un resulta cu a alinea casi perfectamente cu e cantidad di voto gana pa e dos partido den distritonan den e nacion, segun un analisis recien di Associated Press. Aunke e resultado en general tabata casi neutral, e analisis a mustra cu e Democrata y Republicanonan a beneficia cada un di bentahanan den cierto estado basa riba con e distritonan tabata structura.

Pronostico di tempo

Tempo:
Awe tardi y awe nochi: parcialmente nubla y generalmente seco
Den marduga y mañan: temporalmente hopi nubla cu un awasero breve

Temperatura maximo 34 grado celsius
Temperatura minimo 28 grado celsius
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 35 pa 40 grado celsius
Uv index: 12

Bahada di solo : 6:52 pm
Subida di solo : 6:29 am

Biento:
Modera for di direccionnan entre oost y zuidoost;
Forsa 3 te 4 (12 te 30 km/ora, 7 te 16 nudo).
Durante di dia basta fuerte te posiblemente fuerte den rafaga;
Forsa 5 te 6 (31 te 50 km/ora, 17 te 27 nudo)

Situacion general di tempo pa proximo 24 ora:
Un disturbio den partinan mas abou di atmosfera den parti zuidoost di Caribe y moviendo poco poco west, lo trece algun humedad den region durante e periodo di pronostico aki. Esaki por causa algun momento cu hopi nubia y algun awasero breve durante e oranan di marduga y mainta.

Condicionnan maritimo/estado di lama:
Na partinan protegi di costa: keto, rond di 1 pia.
Na partinan zuid: trankil te modera, rond di 2 te 3 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: Generalmente modera cu olanan alrededor di 3 pa 5 pia

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

2 Timoteo 4:6b-8 'mi tempu di bai a yega. Mi a lucha e bon lucha, mi a tèrminá e kareda, mi a warda e fe; den futuro ta wardá pa mi e korona di hustisia, kual Señor, e Hues hustu, lo dunami riba e dia ei; I no na ami so, ma tambe na tur esnan ku a stima Su binida.'

Cu inmenso tristesa na nos curazon pero conforme cu boluntad di Dios nos ta anuncia fayecimento di nos mama, wela, bisawela, ruman, tanta y amiga:

Sra. vda. Catharina Franken-Farro

Cariñosamente yama "Catrien"
Propietaria di Almacen Elunid N.V.
***19-02-1938 - †14-08-2025**

Mayornan: †Francisco Farro y †Petra Farro Tromp

Na nomber di su **Casa:** †Hyacintho Franken

Yiunan stima:
Elvira y Anibal Janga Franken
Ruby Franken
Mirela y Nelson Pernia Franken

Nieto(a)nan stima:
Marcela y Paulo Kock Janga
Frencis Janga y Rosanne Tromp
Zaida Aranda Franken y Giovanni Maduro
Sergino Janga y Melony Henriquez

Bisanieto (a) nan stima:
Shaun Janga
Jayden Janga
Melina Janga
Zahirah Maduro
Zaydion Janga
Milayne Janga
Noach Kock
Michael Kock
Alisha Rodriquez

Rumannan:
†Marianita y Ovito Gomes- Farro
†Francisca y Jaime Sanchez Farro
Rosalinda y †Sonny Austin Farro
Higinio y Filomena Farro Ras
Juan y Theresita Farro Kelly
Casilda y Raimundo Statia Farro
Ramon y Karin Farro van de Berg
Alberto y Maida Farro Daflaar

Sobrino(a) nan: †Edwin Gomes, Iris Croes Gomes, Ernesto Erasmus, Ursula Figaroa Abbath, Claudia Boekhoudt Abbath, Astrid Ortela Abbath, Edison Sanchez, Martin Farro, Mirella Farro, Marlon Farro, Magaly Winklaar Farro, Joselito Farro, Eric Farro, Stanley Statia, Monique Geferts Statia, Sendy Farro, Lumaiska Werleman Farro, Darrick Farro, Alex Farro, Jessie Farro, †Joyce Farro.

Suanan y Cuñanan:
†Francisco y †Rosa Franken
†Otilio y Jolanda Franken
Carmen y Henry Russel Franken

Su ayudante: Isleidys Ballesteros

Demas famia, amigonan, conocirnan y bisñanan: Farro, Tromp, Figaroa, Franken, Frank, Kelly, Wolff, Janga, Pernia, Kock, Statia, Daflaar, Austin, Gomes, Abbath, Erasmus, Boekhoudt, Ortela, Winklaar, Davelaar, Constania, Geferts, Maduro, Werleman, Henriquez, Russel, Sanchez, Theysen, Croes, Baarh, Ruiz, Stamper.

Su rumannan di Iglesia Avivamiento Aruba – Pastora Ruby Franken, su bisiñanan, su amigo (a) nan na Hulanda, Merca, Colombia y Venezuela.

Nos ta gradici tur dokternan y verpleegsternan cu a hasi tur esfuerso y bon trabao cu nos mama y Wit Gele Kruis.
Oportunidad pa condolencia:
Royal Funeral Home diabierna 29 augustus 2025 di 7:00 pa 9:00 di anochi

Nos ta invita tur famia y conocirnan pa asisti na e acto di entiero cual lo tuma lugar Diasabra 30 di Augustus 2025, di 2or pa 4or di atardi na Royal Funeral home. Despues e restonan mortal di nos defunto stimá Catharina lo sali pa Santana Centraal na Sabana Basora.

Nos disculpa si den nos tristeza a lubida di menciona un of otro nomber di famia y/of amistad.
Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no por risibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

***The LORD is my shepherd, I shall not be in want. he restores my soul. He guides me in paths of righteousness for his name's sake. Even though I walk through the valley of the shadow of death, I will fear no evil, for you are with me; your rod and your staff, they comfort me.
Psalm 23***

Clomene Pierre

***July 06, 1960 – †July 27, 2025**

Her adoptive daughter:
Ruth Gaëlle Turenne

Her brothers and sisters:
Aslin Gabriel, Berline Gabriel, Mireille Georges, Denise Georges, Hilaire Georges

Her nieces and nephews:
Brudeline Gabriel, Neirlas Gabriel.

Her cousins:
Jésula Gelin, Bénicia Supplice, Dieuna Supplice, Suprême Gelin, Diuevante Supplice, Geleine Gelin, Jean Hilaire Georges, Colé Déssin, Mansaul Clairvil, Tite Soeur Clairvil, Gaby Noël, Thernot Noël, Jiveline Noël, Finie Noël, Rosemène Similhomme, Jean René Similhomme, Sylvie Similhomme, Ysemarie Similhomme, Anivain Casséus, Charité Pierre Louis, Dieumène Joseph, Ronélie Joseph, Renold Joseph, Rigueur Pierre Louis, Assanta Charles, Dernier Charles, Délégué Augustin, Anotte Gelin

And to all her dear friends and colleagues who loved her deeply, especially from Divi & Tamarijn All-Inclusive Hotels, and most of all, her Divi Housekeeping Department, who were not just co-workers but her second family.

The funeral service will be held on Thursday, August 30th, 2025 at Aurora Funeral Home, from 2:00 PM to 4:00 PM.

Following the service, the family will proceed with a private cremation.

The farewell service will be held on Saturday, August 30th, 2025 at Aurora Funeral Home, from 2:00 PM to 4:00 PM.

She will be remembered with love and gratitude by all whose lives she touched.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

***"Señor ta mi wardador,
Mi no tin falta di nada;
Den cunucu di yerba berde,
E ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haya forsa."
Salmo 23:1,2,3.***

Cu profundo dolor na nos curason, pero conforme cu Dios Su boluntad nos ta anuncia fayecimento di nos Mama, Wela, Ruman, Tanta, stima:

Filomena Maria Maduro-Paskel

Mihor conoci como:
"Meme" of "Mechi"
***23-10-1942 - †22-08-2025**

Na nomber di su:
Esposo: †Vero Ethelwoldo "Bochi" Maduro

Yiu: Jolina y Rene Hoftijzer – Maduro

Su 2 tesoronan:
Brandon Vero Hoftijzer
Eve Alina Hoftijzer

Rumannan:
Diana "Anichi" y † Herman "Hemmy" Croes-Paskel y famia
† Carlos "Cai" Paskel
Carmen "Chede" y Jossy Croes-Paskel y famia
Maria "Ija" y Adolf "Dufi" Kock-Paskel
Narcisa "Sisi" Paskel y † Richie Gomez
Rita Paskel y famia
Ricarda "Calchi" y Mirto de Kort-Paskel y famia
Aida y Frans Dijkhoff-Paskel y famia

Swanan y Cuñanan:
† Alberto y † Maria Tromp-Colina y famia
† Greta Maduro
† Isidro "Chido" y Reina Maduro-Thomas y famia
Edna Maduro
† Edwina Maduro y famia
Elias "Elio" y Lucia Maduro-Kelly y famia
Edwin Maduro
Jose Antonio "Jossy" y Rosa Maduro-Thomas y famia
Erwin "Mau" Maduro y famia
Astrid Maduro

Su sobrino y sobrinanan, primo y primanan, ihanan, bisiñanan, amigo y amiganan, ex coleganan di Joyeria Olga Vasquez.

Su ayudantenan di cas: Marisol y Sirlys

Su dokternan: Dr. Vis y Dr. Garcia

Demas famia na Merca, Hulanda, Curaçao, Canada y Colombia.

Demas famia: Paskel, Maduro, Hoftijzer, Thijsen, Croes, Kock, Rasmijn, de Kort, Dijkhoff, Coffie, van der Linde, de Cuba, Ruiz, Brokke, Kelly, Lacle, Werleman, Henriquez, Tromp, Colina, Thomas, Robert, Hek, Fingal, Vasquez, Goeting, Blume, Rijke, Buckley, Gomez, Boekhoudt, Vrolijk, Arends, Giraldo, Iron Order Steel Knights MC Aruba.

Ta invita pa **acto di condolencia y despedida** cual lo tuma lugar na ***Pray Funeral Home***, diamars 2 di September 2025, di 2or pa 4or di atardi.
Cremacion lo tuma lugar despues den seno familiar.

En bes di flor of krans lo tin un box disponibel pa un donacion na Fundacion Alzheimer Aruba.

Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida di menciona algun familiar.

Nos ta lamenta cu despues di despedida nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

BONDIA ARUBA

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Cado Wever.

Cu inmenso tristeza na nos curason, nos ta anuncia fayecimento di

Lodewica Faro

Cariñosamente yama: "Ela"
***02-08-1933 - †26-08-2025**

Mayornan:
†Felicio Dominico Faro-Giel
†Rosa Maria Faro-Webb

Na nomber di su:
Yiunan:
Rita Tromp y famia
Vicente Tromp y famia
Daniel Tromp y famia
Roy Tromp y famia

Rumannan:
†Edita Faro y famia
†Stefanita Faro y famia
†Dominico y Teresita Faro-Lacle y famia
†Mario y †Tomasita Arends-Webb y famia
†Dominico Arends y famia na Hulanda
Pedrito y Jonca Giel-Webb y famia
Vera y †Max Ridderstap-Giel y famia
Mena Giel y famia
Cristina y Jose Alcala-Giel y famia

Nieto(a)nan y famia, bisaneito(a)nan y famia, ihanan, primo(a)nan

Si acaso nos por a lubida di menciona un of otro persona nos disculpa.

Demas famia: Faro, Tromp, Giel, Webb, Lacle, Arends, Ridderstap, Angela, Alcala, Franken, de Cuba, Maduro

Ta invita primo(a)nan, sobrino(a)nan, amigonan, bisiñanan y demas famia pa e **acto di condolencia y ceremonia** cu lo tuma lugar diasabra 30 di augustus 2025 na Aurora Funeral Home di 9:00 pa 11:00 am, despues lo sigi pa Santana catolico na Noord

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Señor ta mi wardador, min tin falta di nada.
Den cunuco di yerba berde e ta pone mi sosega.
E ta hiba mi na awa trankil.
Pa mi bolbe haya forsa
Salmo 23

Cu tristesa den nos curason pero conforme cu bolontad di Dios, nos ta anuncia fayecimento di nos Ruman, Tanta y Prima

Emelina Thiel

Cariñosamente yama Melina of Jin
*** 02 November 1940 – †25 augustus 2025**

Na nomber di su:
Rumanan:
†Ale Koolman y famia
†Luis Geerman y famia
†Reymundo Thiel
†Olindo y Luisa Kock Quant
†Bertha Maduro Thiel
†Camilio Thiel
†Candido Thiel
Mathias y Mina Thiel – Caster y famia
Sr. vdo Simeon Thiel,†Filomena Geerman y famia y
Sra. vda Violeta Lampe Croes y famia
Damaso Thiel
Esteban y Greta Thiel-Dirksz

Sobrina y sobrinonan na Aruba,Hulanda, Merca, primo y primanan, ihanan y demas Famia: Thiel, Caster, Kock, Maduro, Croes, Klooster, Dirksz, Koolman, Geerman, Fawcett, Gomes, Werleman, Boekhoudt, Perez, Ovalle, Quant

Oportunidad pa condolencia y despedida lo tuma lugar 01 September 2025 di 9.00 pa 11.00 am na Aurora Funeral Home.

Cremashon lo tuma lugar den seno familiar.

Disculpa nos si den nos tristesa nos por a lubida algun familiar, amigo of conocir.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Autor: Cado Wever

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di:

Renee Joëll Paesch

***30-11-1990 - †23-08-2025**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

The Lord is my shepherd; I shall not want.
He makes me lie down in green pastures.
He leads me beside still waters; He restores my soul...
I will dwell in the house of the Lord forever.
Psalm 23

With immense sadness in our hearts, yet with peace in trusting God's will, we announce the passing of:

Lucy Gilbert

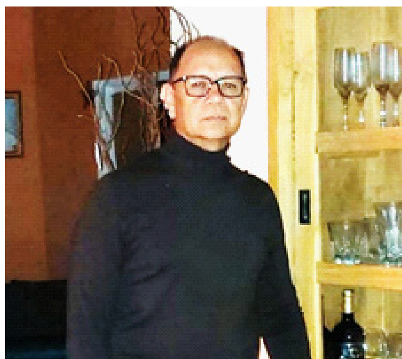
Better known as "Daphnie or Dofrin"
***12-12-1937 - †29-08-2025**

Date and place of cremation would be announced at a later date.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

"Dios ta amor... y amor ta Dios,
maske mi no ta na e mundo aki, tur dia lo mi ta banda
di boso Curazon, mi por stens di loke Señor ta hasi"
Salmo 33

Cu tristesa den nos curason pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta anuncia fayecimento di:

Valentino Sotero Wernet

Mihor conoci como "Vale"
***19-11-1966 - †28-08-2025**

Acto di condolencia y despedida cual lo tuma lugar na Pray Funeral Home, diamars 2 di September 2025 di 9'or pa 11'or di mainta.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.

Nos ta anuncia fayecimento di

Zelda Miriam Steenen

***27-07-1957 - †28-08-2025**

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Zelenskyy ta busca combersacion cu Trump y lidernan Europeo tocante progreso slow di esfuersonan di paz cu Rusia

(AP) — Presidente di Ucrania Volodymyr Zelenskyy a bisa diabierna cu oficialnan di Ucrania kier reuni cu presidente di Merca Donald Trump y lidernan Europeo otro siman pa discuti desaroyo recien den esfuersonan pa termina e guera di tres aña cu Rusia.

E reunionnan proponi ta parce diseña pa duna impulso adicional na e esfuerso pa paz, mientras Zelenskyy a expresa su frustracion cu loke el a yama falta di compromiso constructivo di Rusia den e proceso mientras e ta sigui lansa atake aereo destructivo riba areanan civil.

Trump a mustra su frustracion cu e lider Ruso Vladimir Putin en relacion cu su tardansa riba un proposicion di Merca pa negociacion di paz directo cu Zelenskyy, y a bisa un siman pasa cu e ta spera pa dicidi riba e siguiente pasonan den dos siman si negociacion directo no ser programa.

Trump a reclama luna pasa cu Putin "ta papia bunita y despues e ta bom tur hende." Pero el a critica Ucrania tambe pa su atakenan, y un atake grandi di misil y drone Ruso riba Ucrania durante anochi di diaranson pa diahuebs cu a mata por lo menos 23 persona no a ricibi ningun condenacion publico for di e administracion di Trump. Vocero di White House Karoline Leavitt a remarca diahuebs cu Ucrania tabata atacando e refineria di petroleo Ruso.

Consehero principal di Zelenskyy ta reuni cu enviado special di Trump na New York

Andriy Yermak, e cabes di e oficina presidencial di Ucrania, a reuni diabierna na New York cu e enviado special di Trump Steve Witkoff pa discuti preparacionnan pa e reunionnan binidero.

"E prioridad clave ta pa impulsa diplomacia real y sigura e implementacion di tur e acuerdonan alcansa na e cumbre di Washington," Yermak a bisa den un publicacion riba red social. "Nos ta coordina nos esfuersonan."

Yermak a bisa cu el a informa Witkoff tocante e ultimo atakenan di Rusia riba Ucrania y a lamenta cu Putin no a mustra ningun boluntad pa participa den esfuersonan di paz a pesar di su reunion cu Trump na Alaska e luna aki.

"Desafortunadamente, Rusia no ta cumpli cu necesidadnan pa termina e guera y ta claramente extendiendo e hostilidadnan," Yermak a skirbi den un publicacion largo riba X. "Ucrania ta respalda e determinacion firme di Presidente Trump, como tambe di tur socio, pa alcansa un paz duradero mas lihe posibel. Ucrania lo acepta tur iniciativa di paz presenta pa Merca. Pero desafortunadamente, cada un ta ser extendi door di Rusia."

Tocante e reunion, un oficial di e Cas Blanco a bisa cu Yermak y Sergiy Kyslytsya, embahador extraordinario di Ucrania, a duna Witkoff un actualisacion di estado tocante e guera y e atakenan di Rusia riba Kyiv e siman aki. E oficial no tabata autorisa pa comenta publicamente y a papia bao di condicion di anonimidad.

Zelenskyy a bisa reporteronan na Kyiv cu e ta spera "varios reunion na diferente luga" cu lidernan Europeo otro siman.

Negociador di Ucrania tabata purba move e proceso di paz dilanti den combersacion na Qatar, Arabia Saudita, Turquia, Emiratonan Arabe Uni, Suisa y Merca, el a bisa. Ucrania a acepta un proposicion di Merca pa un alto-al-fuego y un reunion entre Putin y Zelenskyy, pero Moscu a presenta desacuerdo.

Ucrania kier lidernan involucra

Zelenskyy a acusa Rusia di ta extendiendo negociacion, incluyendo door di pospone un cumbre Rusia-Ucrania cu e argumento cu e trabao preliminar pa un posible acuerdo di paz mester ser resolvi prome door di oficialnan di nivel mas abao prome cu lidernan reuni.

E rasonamento ey, Zelenskyy a bisa, ta "artificial… pasobra nan kier mustra Merca cu nan ta constructivo, pero nan no ta constructivo."

"Den mi opinion, lidernan mester ta involucra urgentemente pa alcansa acuerdonan," Zelenskyy a agrega.
Vocero di Kremlin Dmitry

Peskov a bisa diabierna e posicion di largo plazo di Moscu cu Putin "no ta exclui" reuni cu Zelenskyy, pero solamente despues cu a haci progreso "na nivel di experto."

Un cumbre "mester ta bon prepara pa e por finalisa e trabao cu mester ehecuta prome na nivel di experto," Peskov a bisa reporteronan durante su yamada di conferencia diario.
Zelenskyy ta bisa cu mas arma ta crucial pa seguridad
Zelenskyy a urgi pa sancion secundario rapido contra paisnan cu ta comercia cu Rusia y asina ta sostene su economia di guera.

El a bisa cu e garantianan di seguridad posibel despues di guera cu ta ser evalua door di paisnan Occidental pa preveni un otro invasion Ruso den futuro mester inclui un provision sigur di arma pa Ucrania, sea door di produccion domestico of provision Occidental, y arma di Merca paga door di Europa.

Region di Kyiv ta observa un dia di luto

Autoridad den e region di Kyiv a declara diabierna un dia oficial di luto. A hisa bandera na mita y a cancela tur evento di entretenimento despues cu Rusia a golpia Ucrania cu casi 600 drone y mas cu 30 misil durante anochi di diaranson pa diahuebs, incluyendo atake incomun riba e centro di Kyiv.

Trahador di rescate a saca 17 persona for di e escombro despues di e atake, entre nan cuater mucha, Minister di Interior Ihor Klymenko a bisa. E victima mas hoben tabata un mucha muher di 2 aña. Algun curpa ainda no a ser identifica, y ocho hende falta ainda, segun e autoridad. Mas cu 50 persona a ser herida.

Ta anticipa mas movemento diplomatico

Putin ta programa pa atende un reunion na China cuminsando diadomingo cu lo inclui tambe Iran y Korea di Norte, paisnan cu a yuda e esfuersonan di guera di Rusia, segun Merca.

Desde 9 di september, lidernan mundial ta spera pa atende e Asamblea General di UN, unda e invasion di Rusia lo probablemente ser discuti.
E Comision Atlantico, un organisacion na Washington, a remarca cu presidentenan recien di Merca a evita tuma un posicion mas firme cu Putin pa miedo di un posible conflicto nuclear.

"Putin sa cu Washington y su aliadonan tin mas cu suficiente capacidad pa reversa su ganashi na Ucrania, pero ta casi sigur cu e tin duda cu Merca tin e boluntad pa haci esey," e Comision Atlantico a bisa den un evaluacion e siman aki.

El a agrega cu "e di dos administracion di Trump a señala repetidamente cu Merca no tin interes vital den e guera aki."

SETAR ta participa fayecimento di:

Sra. Fortunata Zievinger-Trimon

Mama di nos colega Alvin Zievinger,
Revenue Assurance & Risk Manager.

Acto di entiero ta tuma luga diamars 2
di september 2025 di 2or merdia pa 4or di atardi
na Misa Santa Ana na Noord. Despues lo sali pa
Santana Catolico na Noord.

Gerencia, Staf y Personal di SETAR N.V.
ta extende palabra di condolencia na
Alvin y demas famia.

SETAR

Corte Tailandes ta dispidi di prome minister pa via di yamada riesgoso cu lider Camboyano

(AP)—E corte constitucional di Tailandia a dispidi prome minister Paetongtarn Shinawatra diabierna, dictando cu el a viola reglanan di etica den un yamada telefonico cu un oficial halto di Cambodia.

E decision ta pone un fin na e termino di e prome minister mas jong di e nacion y ta entrega e ultimo golpi na e dinastia politico poderoso di Shinawatra cu a domina politica Tailandes pa mas cu dos decada.

Den un voto 6-3, e huesnan a haya cu Paetongtarn su conducta durante un yamada di dia 15 di juni cu ex-lider Camboyano Hun Sen a risca interes nacional.

E yamada, cual a bira publico apenas algun siman despues di un conflicto mortal riba frontera entre e dos pais, a causa rabia den Tailandia. Audio di e combersacion a revela Paetongtarn adresando Hun Sen como "omo" y ta parce di critica un general militar Tailandes como un "oponente" mientras e ta discuti e situacion tenso riba frontera.

E keho contra Paetongtarn entrega pa un grupo di senador alegando cu "debi na un relacion personal cu ta parce di ta alinea cu Cambodia, (e) tabata consistentemente dispuesto di cumpli cu of actua na e deseonan di e banda Camboyano."

El a acusa tambe cu su referencia na e general Tailandes "ta falta honestidad y integridad, y ta viola of ta fracasa di cumpli cu standardnan etico."

Sinembargo, e corte bisa den su huicio cu Paetongtarn tabatin intencion pa mantene Tailandia su interes nacional y a purba preveni conflictonan serio cu por afecta su soberania y seguridad riba frontera. El a conclui cu su accion no ta parce claramente deshonesto. E opinion di mayoria, no obstante, a haya cu su combersacion a constitui un violacion di standard etico.

Paetongtarn, 39, a defende su mes por medio di argumenta cu su tono familiar durante e yamada tabata un tactico di negociacion diseña

pa desescala tension. El a pidi despensa, pero a insisti cu e no a causa daño na seguridad nacional.

Despues di e huicio diabierna, el a bisa cu e lo acept'e pero a insisti cu e tabata inocente y a actua cu e proposito di salba bida.

The Birdie
CLUB HOUSE RESTAURANT
Golden Hour
By The Lighthouse
TIERRA DEL SOL
IBEROSTAR
GOLF COURSE
Live entertainment with Marisela
Every Saturday
5:30PM - 7:30PM | 50% Happy Hour
25% Local Discount on The Birdie Menu
Reservations: +297 699 - 9317

Ehercito Libanes ta plania pa ehecuta "misionnan sensitivo" memey di plan di desarmamento di Hezbollah

(AP)—E ehercito Libanes lo pronto ehecuta "misionnan sensitivo," segun e hefe militar di e pais a bisa diabierna, den un referencia aparentemente na e plan di gobierno Libanes pa desarma e grupo militante Hezbollah pa fin di aña.

E ehercito Libanes lo tuma e stapnan necesario pa sigura e exito di e misionnan mientras nan ta preserva paz entre e poblacion civil den e nacion, segun Gen. Rodolphe Haykal a bisa den un declaracion. Libanon tin un plan sosteni pa Merca pa desarma Hezbollah como tambe armanan Palestino den e campo di refugiado den e pais.

Gobierno Libanes a puntra e ehercito na comienso di augustus pa crea un plan pa desarma Hezbollah pa fin di luna. E oficina di prome minister a bisa den un declaracion diabierna cu e gabinete lo tene un reunion pa discuti e plan dia 5 di september.

E liderazgo di Hezbollah a priminti pa no desarma, bisando cu e decision di gobierno nacional pa kita e arma di e grupo pa fin di aña ta sirbi Israel su interesnan.

"E ehercito ta tumando responsabilidadnan grandi na tur nivel," a cita Haykal den un declaracion di e ehercito. El a haci su comentarionan durante un reunion cu e generalnan mas halto di e ehercito.

Haykal a agrega cu e ehercito ta acercando un "etapa delicado durante cual e lo ehecuta misionnan sensitivo y lo tuma tur medida necesario pa haci e misionnan aki exitoso tumando den consideracion e preservacion di paz civil y stabilidad interno."

Lider di Hezbollah Naim Kassem a bisa na comienso di luna cu gobierno ta culpable si e situacion sali for di control y resulta den conflicto interno. Desde e guera di 14 luna entre Israel y Hezbollah a caba na november 2024 cu un alto al fuego medio pa Merca, oficialnan di Hezbollah a bisa cu e grupo no lo discuti su desarmamento te ora Israel retira for di cinco cero cu e ta controla dentro di Libanon y stop cu atakenan aereo diario. E atakenan ey a mata of herida centenares persona, mayoria di nan miembronan di Hezbollah.

Diabierna, e ehercito Israeli a bisa cu el a mata un oficial cu e Forsa Radwan elite di Hezbollah den sur di Libanon. Media estatal Libanes a reporta cu un persona a ser asesina den un atake di drone den e pueblo di Sir el-Gharbiyeh.

A cita Haykal bisando den e declaracion militar cu e ehercito ta den contacto cu autoridadnan Sirio pa controla e frontera entre e dos pais. Prome cu e denuncia di presidente Sirio Bashar Assad na december, Hezbollah a ricibi hopi arma for di Iran via Siria.

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 30 augustus 2025 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Regering heeft concept Rijkswet in Nederland ingediend zonder consultatie met Parlement

Pagina 3

Nieuwe rector van de Universiteit van Aruba deelt visie voor de komende jaren

Pagina 7

Nepotisme en politiek patronage hebben cultuurmanagement decennialang ondermijnd

Pagina 2

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redactie
noticia@bondia.com
Pilar Flores (Hoofdredacteur)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Sales
Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Advertenties/ Kunstontwerp
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Digitaal
Juan Luis Pinto

Administratie
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distributie
Jenny Kelly

incasso
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hoofd)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hoofd)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Samenwerking
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Aansluiting
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

Directie
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

ARUBA VANDAAG is een krant geschreven en gedrukt op Aruba en is verkrijgbaar op zaterdag. Geen enkele inhoud mag worden gereproduceerd zonder toestemming van de uitgever.

Rapport SQS over 2021 wijst uit dat

Nepotisme en politiek patronage het cultuurmanagement decennialang hebben geïnfecteerd op Aruba

Het cultuurmanagement als instituut is altijd beïnvloed geweest door politieke inmenging, wat een zeer negatieve invloed had op het hele proces. Dat is de conclusie van SQS Consultancy & Research en Effective Strategy & Governance, die in 2021 een onderzoek uitvoerden naar het functioneren van de Directie Cultuur Aruba (DCA).

Drs. Ing. Herbert I. Diaz, MM en Drs. Mario E. Croes van de twee bedrijven maakten de analyse in opdracht van de minister van Cultuur in 2021. Zij onderzochten de managementprocessen van zowel het Instituto di Cultura (ICA), dat later DCA werd.

Het rapport werd vorige week openbaar en bereikte verschillende instanties, waaronder het parlement. Dit gebeurde nadat in 2022 mevrouw Xiomara Maduro destijds slechts delen van het rapport had gepubliceerd en zich daarbij beriep op de privacy van personen die in het onderzoek genoemd waren.

Diaz en Croes, met ondersteuning van de Directie Human Resources en de DCA, deden een evaluatie waaruit volgens hen duidelijk werd dat partijpolitieke inmenging een negatieve invloed had op het cultuurmanagement. Bovendien is het doel van optimaal cultuurmanagement, dat moet aansluiten bij de mensen die actief zijn in het culturele veld, nooit van de grond gekomen.

Aan de andere kant werden vanaf het begin activiteiten ontwikkeld om invulling te geven aan de verbinding tussen toerisme en cultuur, waarmee een relatie werd gelegd tussen het traditionele culturele veld en de sector daarbuiten. De publicatie ⋆'Winning the Future; Strategic Plan for the Development of Tourism'⋆ uit 2011 bevat concrete onderzoeksgegevens waarop een cultuurmanagement kan worden gebaseerd. Naast het traditionele culturele veld creëren transformatieve sectoren in de samenleving een nieuwe vraag van klanten, die het cultuurmanagement beïnvloedt. Deze nieuwe behoeften en vertalen zich in eisen die betekenen dat het organisatiemodel van de DCA zich moet aanpassen, zowel qua thema als functioneren, als de directie relevant wil blijven.

Een analyse van het operatiesysteem van de DCA toont een interne gerichtheid, met weinig innovatie. Anderzijds merkten de onderzoekers wel op dat het personeel trots is op de DCA, respect heeft voor de directie en zich bewust is van hun verantwoordelijkheid voor de organisatie.

Hoewel de primaire processen van de organisatie goed functioneren, zijn er tekortkomingen op strategisch en onderzoeksniveau. Dit komt onder andere door een gebrek aan goed opgeleid personeel. Zelfs wanneer de noodzakelijke functies voor effectief management zijn ingevuld, voldoet het personeel in veel gevallen niet aan de vereisten voor het werk. Bovendien is het managementsysteem van de directie niet gericht op operationele doelen of beleidsdoelstellingen die meetbaar zijn.

Conflictpunten

Ook werden de punten geïnventariseerd die een optimaal functioneren belemmerden, op basis waarvan ook verbetertrajecten werden voorgesteld. Het eerste traject betreft incrementele verbeteringen die op korte termijn mogelijk zijn, gebaseerd op het bestaande systeem. Het tweede traject is de ontwikkeling van een nieuw organisatiemodel dat volledig gericht is op waardecreatie. DCA zal zich moeten transformeren om daadwerkelijk een nieuwe zogenaamde ⋆'unique selling point'⋆ voor Aruba te creëren. Een uniek sector voor Aruba.

De onderzoekers benadrukken dat dit niet noodzakelijk betekent dat alle processen vanaf nul moeten worden opgebouwd, maar dat het gebaseerd moet zijn op de filosofie van Apple-medeoprichter Steve Wozniak: "zorg ervoor dat elk aspect van een product (in dit geval 'Cultuur') goed functioneert."

Vermeld moet worden dat er in het verleden al verschillende rapporten zijn geweest waarin een effectief cultuurmanagement voor Aruba werd uiteengezet. Onder andere het ⋆'Integraal Cultuurbeleidsplan Aruba'⋆ uit 2006 kreeg meer nadruk in het managementrapport van 2015 tot 2017. Wat hierbij naar voren kwam, was dat de waarde werd geformuleerd op basis van de prioriteiten van de belangrijkste stakeholders en ook op basis van de behoeften van de toeristische sector, zoals vastgelegd in het strategisch plan ⋆'Winning the Future; Strategic Plan for the Development of Tourism'⋆ van 2011. Dit plan illustreert de interesse van de nieuwe toerist, die meer gericht is op beleving.

Evaluatie

De transformatie van het Instituto di Cultura naar de Directie Cultuur in 2007 was gebaseerd op de visie dat de entiteit moest worden gereorganiseerd om zich te richten op de ontwikkeling van management, onderzoek en documentatie van het culturele veld. Na tien jaar had een evaluatie moeten plaatsvinden om te zien wat er wel of niet was bereikt na de reorganisatie. Echter, details van deze evaluatie ontbreken, in de zin dat niet is vastgesteld welke doelen wel of niet zijn bereikt. De directeur van de DCA verklaarde in de analyse dat de jaarverslagen de behaalde resultaten beschrijven, maar afgezien van de financiële stromen (subsidies) is er geen evaluatie of de doelstellingen daadwerkelijk zijn gehaald, aldus Diaz en Croes in 2021. "Het was niet mogelijk om op basis van de ontvangen documenten het resultaat van het reorganisatietraject te evalueren," aldus de onderzoekers in hun rapport.

Diaz en Croes citeerden verschillende onderzoeken, zoals ⋆'A strong and resilient economy 2019-2021'⋆, ⋆'A Strategy to Position Aruba in the Competitive Global Economy by Transforming San Nicolas into a City of Innovation and Culture'⋆, ⋆'Nationaal Onderwijsbeleid Aruba 2030'⋆ (dat educatieve antwoorden moet bieden op economische, arbeids-, technologische, milieukundige, sociale en culturele terreinen), ⋆'Isla Inovativo'⋆, geproduceerd door de Centrale Bank van Aruba in 2018, en ook het rapport ⋆'Building a Better Citizen Experience: e-Government Roadmap 2021-2025'⋆, als onderdeel van hun analyse van de DCA.

Het onderzoek omvatte een evaluatie van de operaties, het personeel en hun capaciteit. De conclusie is dat er veel gebieden zijn die verbetering vereisen, waaronder het niet leren van de fouten van anderen. Wat betreft de financiën, waaronder subsidies aan stakeholders, ging het grootste deel tijdens de periode 2013-2016 naar de DCA zelf. Maar vanaf 2017 kreeg de verdeling een meer gelijkwaardig karakter.

Diaz en Croes benadrukten dat verschillende van de problemen binnen de DCA intern liggen en relatief eenvoudig kunnen worden opgelost. Er zijn ook andere problemen die op hetzelfde niveau verband houden met elkaar en evene.

Regering heeft concept Rijkswet in Nederland ingediend zonder consultatie met Parlement

Fracties MEP en PPA hebben klacht ingediend bij Gouverneur van Aruba

Gisteren vond er een openbare vergadering plaats in het Parlement, waarbij premier Mike Eman (AVP), samen met de minister van Koninkrijksrelaties Gerlien Croes en de minister van Financiën Geoffrey Wever (Futuro), een toelichting gaf over de Rijkswet financieel toezicht Aruba, zoals verzocht door de fracties van PPA en MEP. Na de toelichting van de ministers werd de vergadering op verzoek van de AVP-fractie met twee weken uitgesteld, wat ertoe leidde dat de fracties van PPA en MEP besloten een klacht in te dienen bij de Gouverneur van Aruba.

Premier Mike Eman legde uit dat, zoals reeds bekend, het parlement in verschillende openbare vergaderingen over dit onderwerp had beraadslaagd. Hij benadrukte dat de kwestie van de Rijkswet een thema is dat het Koninkrijk der Nederlanden al jaren bezighoudt en waarover langdurige discussies en verschillende concepten zijn ontwikkeld om invulling te geven aan de ideeën over hoe het Koninkrijk gezamenlijk kan werken aan de financiële aspecten.

Hij vervolgde dat er in dit kader onder het vorige kabinet onderhandelingen plaatsvonden, waarin bestuurlijk overleg en later een bestuurlijk akkoord tot stand kwamen. Na de regeringswisseling zette het kabinet AVP-Futuro de commissie die hiermee bezig was voort, en tijdens de openbare vergadering werd het parlement geïnformeerd dat de regering van Aruba in de Rijksministerraad van gisteren het concept van de Rijkswet had ingediend.

“Nu volgt het hele proces van bespreking bij de Raad van Advies en in de parlementen. Anders dan andere kwesties, die vaak veel discussie vereisten, is dit uiteindelijk in een vorm overeengekomen die wij als in het belang van onze gemeenschap en Aruba beschouwen,” benadrukte Eman.

Het kabinet AVP-Futuro overhandigde aan het Parlement van Aruba het *concept landsverordening waarborging houdbare overheidsfinanciën*, de *conceptmemorie van toelichting* daarbij, het *conceptvoorstel Rijkswet*, en de *conceptmemorie van toelichting op het conceptvoorstel Rijkswet* die reeds aan de Rijksministerraad waren aangeboden.

Premier Eman benadrukte dat nu het proces begint waarin de gemeenschap en het parlement hun visie kunnen geven op dit concept.

“Wij als regering zijn blij dat wij dit punt hebben bereikt, omdat wij geloven dat dit een belangrijke rust brengt in de Koninkrijksrelaties, het neemt een zorg en een conflict weg dat al lange tijd gaande is, en onze gemeenschap heeft deze rust nodig. En gebaseerd op de nakoming door Aruba van de gesloten overeenkomsten, ongeacht welke regering, toont dit een gevoel van volwassenheid en verantwoordelijkheid dat Aruba als land heeft,” aldus Eman.

De premier legde uit dat het proces nu begint op administratief niveau, waarbij het parlement de gelegenheid krijgt om te herzien, meningen te geven, wijzigingsvoorstellen te doen, en hetzelfde zal ook in Nederland gebeuren.

Schorsing en protest

Na de toelichting van de ministers vroeg fractieleider van de AVP, parlementslid Jennifer Arends-Reyes, namens de AVP-fractie aan parlementsvoorzitter Marlon Sneek om een schorsing van ongeveer twee weken, zodat zij de ontvangen documenten konden bestuderen en een standpunt konden bepalen.

Dit viel niet in goede aarde bij de fracties van MEP en PPA. Fractieleider van de MEP, Evelyn Wever-Croes, herinnerde de parlementsvoorzitter eraan dat het de twee fracties waren die zeven maanden geleden om de vergadering hadden gevraagd. En hoewel zij het pakket documenten pas net van de regering hadden ontvangen, vroegen zowel MEP als PPA om de vergadering voort te zetten, aangezien zij hun vragen aan de regering al klaar hadden.

“Wanneer AVP over twee weken klaar is, kan AVP een vergadering aanvragen en dan zullen wij er zeker bij zijn om te debatteren. Maar op dit moment, voor de goede gang van zaken en de transparantie, moet deze vergadering doorgaan om de informatie te verkrijgen die wij zoeken,” benadrukte Wever-Croes.

Ondanks dat de fracties van zowel PPA als MEP aandrongen op voortzetting van de vergadering, besloot de parlementsvoorzitter de vergadering toch te schorsen tot nader order.

Dit leidde ertoe dat MEP en PPA besloten onmiddellijk een klachtbrief in te dienen bij de Gouverneur van Aruba, Z.E. Alfonso Boekhoudt. Bij het verlaten van het kantoor van de Gouverneur verklaarde Wever-Croes dat “vandaag een zeer donkere dag is” nadat de parlementsvoorzitter de vergadering had geschorst waar zij zeven maanden op hadden gewacht.

“Wij hebben de vergadering aangevraagd, wij staan klaar voor het debat, waarom bent u bang dat het debat plaatsvindt? Als de AVP twee weken nodig heeft, en daarna een vergadering wil, kunnen ze die dan toch aanvragen? Ze zullen die meteen krijgen. Wij hebben zeven maanden gewacht op een vergadering en nu die eindelijk wordt gehouden, boycotten zij deze,” benadrukte zij.

Zij legde uit dat de fracties van MEP en PPA naar de Gouverneur waren gegaan omdat de regering geen transparantie betrachtte in deze situatie. “Dit is dictatuur van de hoogste orde,” benadrukte zij. Ze vervolgde dat er een afspraak is gemaakt tussen parlement en regering over de Rijkswet, waarin is vastgelegd dat de regering geen Rijkswet indient zonder consultatie met het parlement.

Parlementslid Wever-Croes voegde eraan toe dat de regering bovendien het slechtste moment had gekozen om de Rijkswet in te dienen, omdat in de Rijksministerraad momenteel de partijen BBB en VVD vertegenwoordigd zijn, partijen die weinig affiniteit hebben met Aruba.

Zij legde uit dat al tijdens de vergadering van afgelopen maandag was voorgesteld om even te wachten totdat de onderhandelingen voor een nieuwe regering in Nederland afgerond waren, omdat er dan meer partijen zouden deelnemen die veel meer affiniteit hebben met Aruba, waarna de onderhandelingen konden worden voortgezet. “Het is onverantwoord om de Rijkswet nu op dit historisch slechtste moment in de relatie tussen Nederland en Aruba in te dienen,” benadrukte zij.

Tot slot gaf zij aan dat in de klachtbrief die zij aan de Gouverneur van Aruba hadden overhandigd, zij de Gouverneur hebben gevraagd te bemiddelen zodat het Parlement van Aruba zijn werk kan doen, iets wat op dit moment onmogelijk is doordat een kleine groep hen belemmert dit werk uit te voeren.

ARUBAVANDAAG

Zijn publieke schulden een soort… *Besmettelijke ziekte…?*

Ondanks de oppositionele kritiek op de suppletoire begroting 2025, is deze goedgekeurd en dat mag geen verrassing zijn. De resultaten van de financiële rapportage voor het eerste halfjaar spreken voor zich en tonen aan dat de reeks jaren van hoge overheidsinkomsten nog voortgaat. Voor het eerst worden totale inkomsten genoteerd van meer dan Afl. 1 miljard in zes maanden tijd. De totale uitgaven kwamen uit op Afl. 797 miljoen, met een positief saldo (surplus) van Afl. 214 miljoen. Als dit zo doorgaat dan kunnen we voor de derde keer op rij een surplus zien op de balans van de overheid. Een mooi resultaat, maar die anderzijds ons ook wat gekost heeft, maar daarover straks meer. Maar, gezien het feit dat we sinds het jaar 2000 maar twee jaren hebben gekend met een surplus (2000 en 2003), zijn we nu definitief op de goede weg of kan het gebeuren dat men weer kiest voor de slechte gewoonte om meer uit te geven dan we binnenkrijgen?

De reden om hierop te wijzen is dat ons recente verleden in dit opzicht nou niet bepaald aanleiding geeft tot enige trots. Zoals in zoveel andere landen is de overheidsschuld in de afgelopen decennia een besmettelijke ziekte gebleken, die ons geleidelijk aan naar de financiële afgrond heeft geleid. We moeten dan ook niet denken dat drie opeenvolgende jaren van financiële voorspoed, teweeggebracht door een sterk economisch herstel en ook een aanzienlijke verzwaring van de belastingen op de burger, ons voor altijd bevrijd zouden hebben van de gedachte dat publieke schuld een normale zaak zou zijn en dat we het opnieuw zouden kunnen doen, zodra onze schuld tot een acceptabel niveau is gezakt. Om een indruk te geven van hoe wijdverbreid deze ziekte was: in de afgelopen 25 jaar hebben we twee jaren gekend met een positief saldo: in 2000 een surplus van Afl. 5,4 miljoen en in 2003 van Afl. 172,4 miljoen. De andere jaren toonden alle een tekort, waarbij in negatieve zin daar bovenuit sprongen: 2004 (Afl. 354 miljoen), 2013 (Afl. 333 miljoen) en 2014 (Afl. 406 miljoen). Zelfs in de eerste jaren van het financieel toezicht (2015 – 2017 werd een additioneel tekort van in totaal meer dan Afl. 500 miljoen opgebouwd.

Het komt dan ook niet vreemd over wanneer we nu allerlei commentaar kunnen horen waarom het surplus niet wordt gebruikt voor dit of dat doel, terwijl we ervan uit mogen gaan dat tenminste onze parlementariërs weten dat het inzetten van het surplus gebonden is aan wettelijke vereisten, namelijk de aanwending voor de aflossing van schulden, waarbij het eerste procent BBP (BBP voor 2025: Afl. 7,302 miljard) geheel naar schuldaflossing gaat; de rest van het surplus wordt gelijkelijk verdeeld over de aflossing en voor investeringen. Het is opmerkelijk dat we dus nu van een oppositionele parlementariër mogen vernemen dat de huidige regering het surplus, van cumulatief tot nu toe Afl. 500 miljoen, zou moeten gebruiken om een betere salarisstructuur in te richten voor de onderwijssector. Hoewel dat een nobel streven lijkt, kan dat niet onder het hoofdstuk Investeringen. De uitspraak getuigt meer van de gedachte: "Er is (weer) geld, laten we maar wat voorstellen." Men denkt niet aan echte investeringen maar wel aan welk ander onderwerp ook dat de politicus goed van pas komt. Maar, de investeringen zijn een thema dat op zich meer aandacht verdient.

Investeringen als sluitpost op de begroting?
Een blik op ons verleden leert ons dat investeringen, in vergelijking met andere uitgaven, een kostenpost vertegenwoordigt die in de verste verte niet te vergelijken is met de andere. Een indruk hiervan: sinds 2000 hebben we als hoogste bedrag voor investeringen Afl. 57,5 miljoen genoteerd in 2012, terwijl in 2025 dit niet meer was dan een miserabele Afl. 8 miljoen. En er waren meer jaren die niet veel meer lieten zien dan 2015. Dit heeft alles te maken met de verkeerde denkwijze waarbij men, indien nodig, bij voorkeur in de investeringen gaat snijden, en waarom? Omdat daar de minste kans is dat iemand gaat protesteren, bijvoorbeeld een bepaalde groep in de samenleving. Zoals in het eerdergenoemde voorbeeld, waarin een aanzienlijke groep beroepspersonen in het onderwijs echt een aanpassing verdient van hun salarisstructuur, die echt niet meer van deze tijd is. Maar door dat probleem te erkennen betekent het nog niet dat hiervoor investeringsgelden kunnen worden gebruikt. Het kan best zijn dat in de politieke propaganda men dit "een mooie investering in onze toekomst" noemt, maar daarmee is het nog geen investering. Administratief gezien blijft dit onder de post 'personeelsuitgaven' vallen, in dit geval geregeld via de bekende 10-procentregel van het BBP als limiet voor die uitgaven.

Nu zou iemand die goed oplet kunnen opmerken dat de overheid, ondanks dat bijna niets wordt besteed aan investeringen in de begroting, toch aanzienlijke projecten heeft weten te realiseren. Dat klopt, maar hoe zijn die dan gefinancierd? Hiervoor moeten we even gaan kijken naar de andere vormen van investeringen, zoals de overeenkomsten waarbij degene die het geld aan de overheid leent, ook het ontwerp, de bouw en het onderhoud van het project gedurende een aantal jaren voor zijn rekening neemt. Dit zijn de bekende 'PPP'-projecten ('Public Private Partnership'), waarvoor inmiddels een stop geldt omdat deze een bedreiging werden voor een goed financieel beleid. Momenteel gaat bijna Afl. 100 miljoen van de begroting naar deze schulden (samen met rente en onderhoud) en worden deze schulden niet meegeteld bij de meer dan Afl. 5 miljard overheidsschuld die we nog steeds hebben.

Het huidige probleem is dat, hoewel men niet zo makkelijk meer externe financieringsbronnen kan aanwenden, toch nog steeds niet de bereidheid zien om het surplus daadwerkelijk in te zetten voor investeringen, zoals voor de renovatie van de waterzuiveringsinstallaties en het stadsherstel in San Nicolas. Ook hier zien we weer dat goed advies terzijde wordt gelegd, in dit geval van het CAft, omdat opeenvolgende regeringen schulden willen blijven maken, al moet dat dan op gecamoufleerde wijze.

Parlement keurt aanvullend budget goed: investeringsprojecten van start

Het Parlement van Aruba heeft maandagavond het aanvullend budget, de eerste wijziging op de rijksbegroting 2025, afgerond en goedgekeurd. Met 13 stemmen voor (AVP, FUTURO en PPA) en 9 tegen (MEP) kreeg de begrotingswijziging groen licht. Een dag later organiseerde het kabinet AVP-FUTURO een persconferentie om de behandeling en de betekenis van het aanvullend budget toe te lichten.

Focus op koopkracht en investeringen
Premier Mike Eman benadrukte dat het kabinet na vijf maanden regeren een belangrijk stempel heeft gedrukt op de koerswijziging van het land. Nadat de oorspronkelijke begroting voor 2025 nog door het vorige kabinet was ingediend, bracht de AVP-FUTURO-regering in maart al grote wijzigingen aan. Met het aanvullend budget worden nu opnieuw fundamentele accenten gelegd, vooral rond koopkracht en investeringen.

"Wij hebben in de afgelopen jaren veel achteruitgang gezien, met verlies van koopkracht, groeiende armoede en gebrek aan perspectief voor investeerders," zei Eman. "Daarom hebben wij besloten een duidelijke koerswijziging door te voeren, om de koopkracht van de burger te beschermen en tegelijkertijd in onze gemeenschap te investeren."

Een van de maatregelen is de verhoging van de *reparatietoeslag* met 250 florin, bedoeld om gepensioneerden te ondersteunen. Daarnaast reserveert de overheid middelen om de accijnzen op benzine en diesel te verlagen. Daardoor neemt de overheid een deel van de prijsstijgingen voor haar rekening, wat volgens Eman niet alleen direct voordeel oplevert voor de burger, maar ook helpt de inflatie te drukken.

Samen met minister Mervin Wyatt-Ras zijn ook belangrijke stappen gezet om mensen met lage inkomens te ondersteunen. Zo is de bijstandsuitkering verhoogd van 450 naar 600 florin, de schoolkindertoeslag gestegen van 250 naar 300 florin, en is de bijdrage voor schoolgeld verdubbeld van 120 naar 250 florin. Bovendien krijgen gezinnen met schoolgaande kinderen een hoger bedrag voor de aanschaf van schoolmaterialen.

Historische motie voor San Nicolas
Tijdens de behandeling werd ook een motie van AVP-parlementariër Mike de Meza aangenomen over de toekomst van het raffinaderijterrein in San Nicolas. Met deze motie besloot het parlement dat er een grootschalige renovatie van het terrein zal plaatsvinden, waarbij oude installaties worden ontmanteld en ruimte wordt gemaakt voor nieuwe ontwikkelingskansen in de regio.

Minister van Financiën, Economische Zaken en Primaire Sector Geoffrey Wever benadrukte dat met het aanvullend budget ongeveer 30 miljoen florin wordt vrijgemaakt voor investeringen in infrastructuur en projecten die de economische en sociale ontwikkeling van Aruba ondersteunen. Daarbij gaat het onder meer om de voortzetting van de revitalisering van Oranjestad en investeringen in de primaire sector, te beginnen in San Nicolas.

Nieuwe fase voor Aruba
Volgens vicepremier Gerlien Croes markeert de goedkeuring van het aanvullend budget een nieuwe fase voor Aruba. "Wat van het volk is, moet terug naar het volk. Dat is onze prioriteit," verklaarde zij. Ze wees erop dat de behandeling van de begroting 2026 binnenkort aan de orde komt, en dat daarin opnieuw nieuwe investeringsprojecten zullen worden toegevoegd.

Hoewel de uitdagingen groot blijven, benadrukte Croes dat het kabinet vasthoudt aan de koers om de gemeenschap centraal te stellen. "Veel te lang is ons volk aan de kant gezet. Nu geven wij prioriteit aan investeren in de mensen, en dat proces is al begonnen."

Met de goedkeuring van het aanvullend budget kan de regering AVP-FUTURO de komende maanden daadwerkelijk starten met de uitvoering van de beloofde projecten, die zowel de koopkracht van burgers moeten versterken als de infrastructuur en economie van het land duurzaam moeten verbeteren.

Raffinaderijbedrijf (RDA) een groot mysterie... *Opnieuw of nog steeds...?*

We hebben afgelopen december verkiezingen gehad en inmiddels is er een nieuwe regering, die nog incompleet is, maar die functioneert en geacht wordt voor alles verantwoordelijkheid te dragen. We gaan hier niet deze regering evalueren voor wat betreft de beloften die men gedaan heeft; dat komt nog wel een keer. Maar we zijn blijven zitten met een belangrijke vraag: laat dit kabinet nu zien dat men zaken anders wil gaan aanpakken? We weten allemaal dat ze gedurende de zeven jaar dat de politieke tegenstander de scepter zwaaide, nogal wat kritiek hadden op dat beleid, soms terecht en soms ook niet, maar dat is hier niet aan de orde. We zouden de veranderingen die we willen zien illustreren aan de hand van een voorbeeld.

In 2021 was nogal wat tumult ontstaan in de lokale pers, nadat het toenmalige kabinet meende te ontdekken dat er nogal wat zaken verkeerd liepen binnen de staatsonderneming die eigenaar is van het raffinaderijterrein en verantwoordelijk is voor alle activiteiten die daar plaatsvinden. Een onderzoekscommissie bestaande uit financiële experts maakte een analyse van de situatie en gedurende hun onderzoek vonden de algemene en de financiële directeur al dat het tijd was om op te stappen. Het onderzoek leidde zelfs tot aangifte bij het Openbaar Ministerie, maar waar uiteindelijk niets substantieels uit voortkwam. We geven geen opinie of er al dan niet iets had moeten gebeuren; het is altijd moeilijk te beoordelen wanneer een dergelijke entiteit besluit dat er geen aanleiding bestaat voor gerechtelijk optreden.

Maar, is daarmee de kous af? Voor degenen die toentertijd opkwamen voor genoemd duo zal dat zeker zo zijn; die zijn blij dat de poging van de politieke tegenstander om 'hun mensen' aan te pakken voor ondeugdelijk bestuur of zelfs corruptie, op niets uitgelopen was. Daarna ging het toenmalige kabinet over tot het benoemen van 'hun vertrouwenspersonen' in het bestuur van de vennootschap en daarna..., werd het stil. Moeten we nu hier genoegen mee nemen? Volgens ons zijn er nogal wat vragen die antwoord behoeven. Ook al omdat de kabinetten die tussen 2017 en 2024 regeerden, zeer duidelijk 'deugdelijk bestuur' en 'transparantie' vooropstelden in hun beleid. Deze termen zijn voor veel serieuze burgers geen goedkope leuzen die men uiteindelijk niet hoeft waar te maken, omdat men toch niet zoveel kritiek verwacht, maar die juist belangrijke richtlijnen zijn om voorspoed en vooruitgang te kunnen garanderen. Dat wil dus zeggen dat elke politicus die deze leuzen gebruikt een morele verplichting heeft jegens de bevolking. En waarom zien we dan niets dat ons tevreden zou kunnen stellen? Omdat in dit specifieke geval, maar er zijn meerdere, die genoemde kabinetten tot 2024 ons niet hebben laten zien wat dan de zaken zijn die men verbeterd zou hebben in beleid en bestuur van de onderneming en de andere daaraan verbonden bedrijven. En waarom is dat belangrijk? Omdat het in de eerste plaats een principekwestie is en omdat we het hier hebben over het beheer van honderden miljoenen die het land toebehoren. Om hiervan een indruk te geven, enkele cijfers. In 2023 heeft Aruba voor Afl. 228 miljoen aan chemische producten geïmporteerd, voor een groot deel betreft dat brandstof. Om nog meer details te geven, in 2023 heeft WEB Aruba NV Afl. 167 miljoen aan brandstof uitgegeven bij de productie van water en energie.
Tel daarbij nog op wat de luchthaven omzet aan brandstof voor vliegtuigen en wat de bevolking gebruikt aan diesel en benzine. Dan zien we waarom het van belang is om te weten hoe de verantwoordelijk geachte onderneming deze taak uitvoert. Maar, zoals in de meeste gevallen, kunnen we nergens gegevens vinden van de maatschappijen, RDA en FMSA. En waarom niet? Omdat deze deel uitmaken van de ogenschijnlijke samenzwering van diverse regeringen van verschillende politieke kleur, die kennelijk vinden dat wij, de burgers, niets van doen hebben met de jaarcijfers van deze staatsondernemingen. Zodoende blijft het financiële en bedrijfsmatige opereren van deze bedrijven een groot geheim. Vandaar dat we dus niets weten van wat daar gebeurt, ook niets trouwens van de andere activiteiten die daar plaatsvinden. Bijvoorbeeld, een zonne-energiepark van 4 – 5 MW geïnstalleerde capaciteit, die niets of bijna niets produceert. Wat is daar aan de hand? Met de kandidaat-minister van o.a. energiezaken in het parlement, is het niet bekend in welke richting de plannen voor dat industriële complex gaan. Dat zal ook wel geruime tijd zo blijven, vermoeden wij. Niet alleen omdat we daar geen beweging zien, maar ook en vooral omdat het moeilijk voor te stellen is welke activiteit nu echt een verschil zou kunnen maken.

De volgende vraag is dan: waar staan we nu eigenlijk? We kunnen vermoeden dat na de ophef bij WEB NV en Utilities NV over de overdracht van het bestuur, bij de meeste overheids- en semi-overheidsentiteiten het huidige kabinet inmiddels de besturen heeft overgenomen en mettertijd zullen we wel horen of ze op hun beurt ergens onregelmatigheden hebben ontdekt.

Maar, wat men niet doet: de noodzakelijke transparantie invoeren en alle publieke entiteiten verplichten hun jaarrekening – op tijd - te publiceren, zodat we niet hoeven af te gaan op het woord van enig politicus, van regeringszijde of juist van de tegenstander. Waarom bekritiseren de opeenvolgende regeringen elkaar, maar zijn ze het kennelijk erover eens dat de burger niets van doen heeft met hoe zij de staatsbedrijven runnen? Waarom komen instellingen zoals AZV, SVB, KvK, de Centrale Bank en andere, wel hun verplichtingen jegens de gemeenschap na, maar de ondernemingen, met uitzondering van WEB Aruba NV, die vanwege een extern contract verplicht is om hun jaarcijfers te publiceren, hoeven dat niet te doen? Begrijpen onze politici deze materie niet? Onze indruk is dat zij juist heel goed begrijpen wat voor belangen hier spelen. Maar, als ze dan zo willen regeren, bevrijd ons in ieder geval van die zinloze, goedkope leuzen die men geregeld moet aanhoren...

Tweede Kamer heropent debat: voorstel voor meervoudige nationaliteit binnen het Koninkrijk

De discussie over het moderniseren van de Rijkswet op het Nederlanderschap is opnieuw opgelaaid in de Tweede Kamer. Aanleiding is een initiatiefnota van de Kamerleden Jan Paternotte (D66) en Songül Mutluer (PvdA), die pleiten voor een fundamentele hervorming van de nationaliteitswetgeving. Hun voorstel, gepubliceerd op 22 augustus 2025, richt zich met name op de afschaffing van de verplichting om afstand te doen van de oorspronkelijke nationaliteit bij het verkrijgen van de Nederlandse, en het voorkomen van onbedoeld verlies van het Nederlanderschap.

Afschaffing van de afstandsplicht

Een van de kernpunten van het voorstel is het schrappen van de zogenaamde *afstandsplicht*. Volgens de huidige wetgeving moeten vreemdelingen die Nederlander willen worden hun oorspronkelijke nationaliteit opgeven. Ook verliezen Nederlanders die vrijwillig een andere nationaliteit aannemen vaak automatisch hun Nederlandse paspoort. Dit leidt in de praktijk tot pijnlijke situaties waarin burgers hun nationaliteit verliezen zonder dat dit hun intentie was. Paternotte en Mutluer stellen dat dit niet meer past in een geglobaliseerde samenleving.

Tegenstanders, zoals de BoerBurgerBeweging (BBB), uiten zorgen dat een onbeperkte mogelijkheid tot dubbele of meervoudige nationaliteit de waarde en loyaliteit aan Nederland zou kunnen ondermijnen. Zij opperden een compromis waarbij de Nederlandse nationaliteit na een vastgesteld aantal jaren zou vervallen als iemand een andere nationaliteit aanneemt. De initiatiefnemers wezen dat af, onder verwijzing naar eerdere rapporten van de Ombudsman waaruit bleek dat burgers in het buitenland door gebrekkige communicatie hun Nederlanderschap kwijt waren geraakt zonder het te beseffen.

Loyaliteit en integratie

De vraag of meervoudige nationaliteit de loyaliteit aan Nederland aantast, staat centraal in het politieke debat. VVD en BBB vrezen dat dubbele nationaliteit kan leiden tot verwatering van binding met het land, en dat migranten minder geneigd zijn tot volledige integratie. Ook wijzen zij op mogelijke dubbele stemrechten in verschillende landen.
De initiatiefnemers verwijzen echter naar onderzoeken van onder meer de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR), die laten zien dat meervoudige nationaliteit integratie juist kan versterken. Mensen zouden zich eerder thuis voelen, sneller de taal leren en actiever deelnemen aan de samenleving wanneer zij hun oorspronkelijke nationaliteit niet hoeven op te geven. ChristenUnie bekijkt de kwestie vanuit een andere invalshoek en benadrukt dat het Nederlanderschap niet alleen rechten, maar ook plichten en gedeelde waarden omvat.

Internationale verdragen

Een ander belangrijk onderdeel van het voorstel is het uittreden uit hoofdstuk I van het Straatsburgse Verdrag van 1963 en het bijbehorende Tweede Protocol, die dubbele nationaliteit beperken. Nederland is momenteel, samen met Oostenrijk en Italië, nog gebonden aan deze verdragsbepalingen. Door deze beperkingen los te laten, zou Nederland in lijn komen met de meerderheid van Europese landen die al toestaan dat burgers meerdere nationaliteiten bezitten. Duitsland paste zijn wetgeving onlangs eveneens aan in deze richting.
Kosten en praktische gevolgen
Naast principiële argumenten zijn er ook praktische overwegingen. Het schrappen van de afstandsplicht zou de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) administratief ontlasten, wat jaarlijks bijna een miljoen euro kan besparen, goed voor twaalf voltijdposities. Wel wordt rekening gehouden met een lichte stijging van het aantal naturalisatieaanvragen, maar de extra kosten daarvan zouden volgens de initiatiefnemers ruimschoots worden gecompenseerd.
Ook wijst de nota op de menselijk kant: Nederlanders die hun paspoort onbedoeld verliezen, verkeren vaak in uitzichtloze situaties. Het beruchte *Tjebbes-arrest* van het Europees Hof van Justitie uit 2019 verplichtte tot een proportionaliteitstoets bij verlies van EU-nationaliteit, maar in de praktijk lukt het ex-Nederlanders nauwelijks hun nationaliteit terug te krijgen. In 2022 werd slechts 4 procent van de aanvragen voor herstel van het Nederlanderschap gehonoreerd.

De nieuwe regeling zou ex-Nederlanders in staat stellen hun nationaliteit eenvoudiger te herwinnen via gemeenten of diplomatieke posten, ongeacht hun woonplaats.

Breder belang

De initiatiefnemers benadrukken dat het hervormen van de nationaliteitswetgeving niet alleen een individueel recht betreft, maar ook een collectief belang. Het automatisch verliezen van het Nederlanderschap zou waardevolle banden met burgers in het buitenland doorsnijden, en Nederland internationale expertise en netwerken onthouden.
Door meervoudige nationaliteit mogelijk te maken, willen Paternotte en Mutluer niet alleen het systeem vereenvoudigen, maar ook de banden met Nederlanders wereldwijd versterken. Daarmee zou het Nederlanderschap, in hun ogen, beter aansluiten bij de realiteit van een moderne, globaliserende samenleving.

ARUBAVANDAAG

Het herstel van San Nicolas... *Vergt een tienjarenplan...*

Wederom heeft een groep van lokale ondernemers in San Nicolas de precaire situatie in die stad onder de aandacht gebracht en ook enige verbeteringen voorgesteld. Wat zij voorstellen is heel bescheiden, wat sympathiek kan overkomen, maar dat is in de verste verte niet voldoende om een betekenisvolle verandering teweeg te brengen in deze grotendeels vervallen stad. Een plaats die echter nog steeds de woonplaats is van een aanzienlijk deel van de Arubaanse bevolking, waarover zij zich eigenlijk niet bezorgd zouden moeten maken en zeker niet de huidige staat moeten betreuren.

Hoogstwaarschijnlijk kan de regering wel gerustgesteld zijn na deze oproep. Er wordt niet directe actie geëist, een paar behoorlijk bescheiden punten daargelaten, waarmee de fundamentele discussie over wat werkelijk moet gebeuren weer onbesproken laat. En dat terwijl de problemen in San Nicolas zo omvangrijk en complex zijn, dat een realistisch en geloofwaardig plan uitsluitend een lange-termijnplan van zeker 10 jaar kan zijn. Dit brengt ons onmiddellijk bij een van de belangrijkste politieke problemen van het moment: we zijn niet gewend om overheidsplannen te zien die verder gaan dan één enkele regeerperiode, laat staan twee of drie. Om dat te verwezenlijken zullen we minstens een zekere consensus moeten zien tussen de twee grote partijen, die in ieder geval de belangrijkste punten van zo'n plan zou omvatten, waarmee vastgelegd wordt waar San Nicolas over tien jaar zou moeten zijn.

Gezien de gebeurtenissen in en rondom San Nicolas van de laatste vijftien jaar worden we daar alleen maar nog pessimistischer van, in de eerste plaats omdat we die toenadering tussen die twee partijen geen werkelijkheid zien worden, waarbij van beide kanten wordt erkend dat er iets groots opgezet moet worden om de stad te redden. En men moet daarbij ook nog accepteren dat het hun plicht is hiervoor te zorgen. We hebben niets aan vage beloften over de nieuwe economische ontwikkelingen die nooit werkelijkheid worden, waardoor iedereen met de nare nasmaak blijft zitten van de talloze mislukte projecten die we in de afgelopen decennia hebben mogen aanschouwen.

Dan blijven we met de vraag zitten: wat is er dan wel mogelijk? Daarvoor moeten we even terug naar een belangrijk uitgangspunt. Het gaat er niet om hoeveel BBP San Nicolas binnen kan halen in de nabije toekomst, maar de fundamentele vraag is meer: wat voor sociaaleconomische ontwikkeling noodzakelijk en wenselijk is, waarmee een structureel antwoord wordt gegeven op de huidige problematiek. Laten we enkele van die uitgangspunten op een rijtje zetten. Aruba verkeert in een hausse van toeristische ontwikkeling die op zich voldoende zou moeten zijn om de huidige bevolking te dragen. Die bevolking is nu zo'n 125.000 personen, wat in 10 jaar tijd kan uitgroeien naar 140.000. Hierdoor kunnen we, als het hotel in Sero Colorado de beoogde uitbreiding realiseert naar 900 kamers, een nog sterkere groei van de vraag naar betaalbare woningen verwachten, wat nu al een groot probleem is. Dat wijst op een grote behoefte die niet eens de komst veronderstelt van nog meer economische activiteiten, we hebben het hier enkel over de 'spin-off' van het toerisme in San Nicolas. Dat brengt ons bij een volgende vraag: moeten we eerst zorgen voor nog meer economische activiteit, bijvoorbeeld op het raffinaderijterrein, zodat dit het stadsherstel gaat rechtvaardigen, door dan pas te beginnen met de grote woningnood aan te pakken? Dit zou enkel zorgen voor een nog grotere vraag naar arbeid die we gewoon niet hebben. Nog meer mensen importeren zou de woningnood alleen nog maar nijpender maken, naast andere infrastructurele problemen die ook aangepakt moeten worden

Het lijkt ons onvermijdelijk tot de conclusie te moeten komen dat, als we het drastische herstel van San Nicolas blijven uitstellen totdat de overheid enige vorm van activiteit op het raffinaderijterrein kan aantrekken, diezelfde overheid exact dit argument gebruikt om nu niets structureels te doen aan de problemen van de stad. Het is jammer dat in het nabije verleden de overheid de gehele financiële ruimte voor 'PPP-projecten' opgesoupeerd heeft voor andere zaken, in plaats van een deel ervan voor San Nicolas te reserveren. Ook zien we dat Aruba voor het derde opeenvolgende jaar een grote surplus op de overheidsbegroting meemaakt, zonder dat er enige duidelijkheid komt over de soort investeringen die de overheid als prioriteit stelt. En voordat we de kritiek krijgen dat een groot deel daarvan wettelijk bestemd is voor de aflossing van schulden: ja, we weten dat heel goed, we hebben daar geen problemen mee. Maar laten we het hebben over de aanzienlijke fondsen die dan overblijven, die niet bedoeld zijn om ambtenaren aan meer salaris te helpen, maar die exclusief bedoeld zijn voor investeringen, volgens diezelfde wet.

Wat moet dan, naar ons inzicht, prioriteit krijgen? De woningnood aanpakken, die gecombineerd kan worden met de taak de bebouwde kom van de stad opnieuw in te richten. De overheid kan in ieder geval niet doorgaan met het blijven uitbreiden van de urbanisatie in de richting van de groene zones, maar moet een keer beginnen met op een efficiëntere manier de al geürbaniseerde zones te gebruiken, wat betekent dat men niet zoveel meer moet gaan investeren in bijkomende infrastructuur als men buiten de stad blijft uitbreiden. Elke kilometer bestrating, bekabeling, pijpleidingen, etc. die we niet hoeven te bekostigen, draagt bij aan de financiële mogelijkheden om het stadsherstel te betalen. Trouwens, dit is ook de taak die ons wacht in de bebouwde kom van Oranjestad.

Van wat we hier naar voren hebben gebracht mag het duidelijk zijn dat dit uitsluitend kans van slagen heeft met een solide lange-termijnplan, dat noodzakelijkerwijs vanuit de overheid moet komen. Als dit niet gebeurt, dan blijven we zitten met de eeuwige 'politieke cadeautjes' die San Nicolas af en toe krijgt toegeworpen. De bevolking van San Nicolas verdient beter.

Nederlandse Defensieminister:

"Geen aanleiding om crisisplan te actualiseren na recente ontwikkelingen"

De recente inzet van Amerikaanse marineschepen in het Caribisch gebied om de drugshandel te bestrijden, heeft internationaal tot spanningen geleid, met name tussen de Verenigde Staten en Venezuela. Deze situatie roept ook zorgen op voor de eilanden Aruba, Bonaire en Curaçao. Naar aanleiding van vragen uit de Tweede Kamer gaf de Nederlandse minister van Defensie en Buitenlandse Zaken, Ruben Brekelmans, tekst en uitleg over de gevolgen voor het Koninkrijk.

Amerikaanse inzet

Volgens Brekelmans gaat het om een nationale inzet van de Verenigde Staten waar het Koninkrijk der Nederlanden niet direct bij betrokken is. Amerikaanse media berichten dat de schepen vooral gericht zijn op operaties tegen Zuid-Amerikaanse drugskartels en uitsluitend zullen opereren in internationale wateren en luchtruim. Nederland en de VS onderhouden volgens de minister wel nauw contact over deze activiteiten.

Brekelmans benadrukte dat de Verenigde Staten een van de belangrijkste partners van het Koninkrijk zijn in de strijd tegen drugs, maar onderstreepte dat deze specifieke inzet volledig door Washington wordt aangestuurd. Alleen indien Amerikaanse operaties ook het luchtruim boven Curaçao raken, kan dit effect hebben op de afspraken rondom de Cooperative Security Location (voorheen FOL).

Afspraken en verdragen

De minister herinnerde eraan dat er tussen Nederland en de VS verdragen bestaan over het gebruik van faciliteiten op Curaçao en Aruba voor drugsbestrijding in het luchtruim. Deze afspraken staan uitsluitend vluchten zonder bewapening toe. Daarnaast geldt een apart verdrag dat de status van Amerikaans personeel in de regio regelt.

Wat betreft de inzetbare capaciteit in het Caribisch gebied wees Brekelmans op de blijvende aanwezigheid van meer dan duizend Nederlandse defensiemedewerkers, militairen en burgers. Zij richten zich voornamelijk op maritieme operaties, maar dragen ook bij aan veiligheid op land en in de lucht. De Koninklijke Marine en de Kustwacht voor het Caribisch Gebied voeren taken uit zoals opsporing, toezicht en reddingsoperaties.

Samenwerking en veiligheid

Operaties tegen drugssmokkel op volle zee vinden plaats in nauwe samenwerking met de VS, onder coördinatie van de Joint Interagency Task Force South (JIATF-S). Binnen het eigen verantwoordelijkheidsgebied opereert de Kustwacht echter zelfstandig. Volgens Brekelmans is er op dit moment geen reden om de reguliere operaties te wijzigen of op te schalen.

Op vragen of er waarschuwingen nodig zijn voor burgerluchtvaart en scheepvaart rond de ABC-eilanden antwoordde de minister dat daar geen aanleiding voor is. Aruba en Curaçao zijn autonome landen binnen het Koninkrijk en beslissen zelf of er luchtvaartwaarschuwingen worden uitgegeven.

Wel wees hij erop dat er sinds 15 augustus een Nederlandse maritieme waarschuwing geldt voor de territoriale wateren van Venezuela, de aangrenzende zones en de exclusieve economische zone (EEZ). Dit vanwege een verslechterde veiligheidssituatie, onder meer door onderscheppingen en arrestaties van bemanningen door de Venezolaanse marine en kustwacht. Voor de burgerluchtvaart zijn dergelijke waarschuwingen niet van kracht.

Reisadviezen

Het reisadvies voor Venezuela werd op 18 juli 2025 aangescherpt naar volledig oranje, vanwege de arbitraire arrestaties en de zeer beperkte mogelijkheden om Nederlanders te ondersteunen bij detentie. Recreatieve boten worden daarnaast geadviseerd om de Venezolaanse wateren, inclusief het betwiste Esequibo-gebied bij Guyana, te vermijden.

Geen noodzaak tot crisisplan

Ondanks de spanningen benadrukte Brekelmans dat er momenteel geen aanleiding is om het crisisplan te actualiseren. De defensieminister stelde dat de Koninkrijksverdediging en de buitenlandse betrekkingen verankerd zijn in artikel 3 van het Statuut voor het Koninkrijk. Ministers van Defensie en Buitenlandse Zaken opereren in die rol namens het hele Koninkrijk.

De gevolmachtigde ministers van Aruba, Curaçao en Sint-Maarten nemen als vertegenwoordigers van hun landen deel aan de Rijksministerraad en zijn daardoor betrokken bij besluitvorming op dit terrein. Daarnaast vindt regelmatig bilateraal overleg plaats tussen de regeringen van de Caribische landen en de Nederlandse ministeries.

Tot slot wees Brekelmans erop dat de Commandant der Zeemacht in het Caribisch Gebied (C-ZMCARIB) het centrale aanspreekpunt is voor lokale autoriteiten waar het gaat om defensieaanwezigheid en activiteiten in de regio.

Volgens de minister is de huidige Nederlandse inzet toereikend om de veiligheid in het Caribisch gebied te waarborgen. "Er is op dit moment geen motief om het crisisplan aan te passen," aldus Brekelmans.

Nieuwe rector van de Universiteit van Aruba deelt visie voor de komende jaren

Met focus op het dichter bij elkaar brengen van gemeenschap en universiteit

Eind juni kondigde de Universiteit van Aruba de benoeming aan van een nieuwe rector, mevrouw Sue-Anne Lee. Lee werkte al meerdere jaren bij de universiteit, begon haar academische carrière als docent aan de faculteit *Hospitality and Tourism Management Studies* en groeide door tot een belangrijke leiderschapsrol binnen de instelling. In een interview met Bon Dia Aruba vertelde Lee over haar professionele achtergrond, haar traject aan de Universiteit van Aruba en de visie voor de toekomst van de universiteit.

Sue-Anne Lee, geboren en getogen op Aruba, vertelde dat zij als jongere in Nederland studeerde en haar loopbaan op Aruba begon in de toerismesector bij de Aruba Hotel and Tourism Association (AHATA). Bij AHATA vervulde zij ook de rol van marketingmanager voor Latijns-Amerika en Europa, en werkte zij in de afdeling Sales. Lee legde uit dat AHATA de "ruggengraat" van haar carrière in de toerismesector vormde, omdat zij daar het vak leerde kennen en ontdekte hoe belangrijk het is om professionele relaties op te bouwen en een netwerk te creëren om diverse doelen te bereiken. Ze leerde er ook de cultuur van de private sector kennen en hoe om te gaan met de "fast-paced" wereld van het toerisme. Daarnaast werkte Lee in consultancy, waar zij verschillende bedrijven hielp met ontwikkeling en groei.

Later in haar loopbaan zette Lee haar expertise in binnen de publieke sector, waar zij van juli 2011 tot maart 2015 werkte als toerisme-adviseur bij het Ministerie van Toerisme. Hier, zo legde de nieuwe rector uit, werkte zij vooral aan beleidsvorming op het gebied van Toerisme en Cultuur. Dit betrof onder meer beleid rondom airlift en toerisme, evenals een focus op de richting die Aruba wilde inslaan met betrekking tot de toeristische sector. Ook werkte zij eraan om de Arubaanse cultuur dichter bij de toeristische sector op het eiland te brengen, onder meer via de ontwikkeling van San Nicolas.

Traject aan de Universiteit van Aruba

Lee's traject bij de Universiteit van Aruba begon in 2016. Voor die tijd, vertelde ze aan Bon Dia Aruba, had ze al kennisgemaakt met de universiteit en benaderde ze het instituut om haar kennis met studenten te delen in de vorm van lezingen of als docent. Met dit doel had Lee de visie om niet alleen de theoretische kant van haar expertise te delen, maar ook haar praktijkervaring uit de lokale markt over te brengen, zodat studenten beter konden begrijpen hoe de industrie op het eiland werkt. Volgens Lee is dit een "zeer professionele, snelle industrie, met veel kansen en mogelijkheden voor innovatie."

Aanvankelijk startte Lee in een parttime rol als docent, maar toevallig kwam er net in die periode een fulltime functie vrij. Ze zei dat, na haar ervaringen in toerisme, management en beleid, deze rol een perfecte "match" was om haar expertise in te zetten binnen de universiteit. Toch bracht de functie ook uitdagingen met zich mee, vooral omdat ze te maken kreeg met een ander type professionele omgeving. Lee gaf toe dat het onderwijsgedeelte voor haar een leerproces was, waarin zij moest leren hoe zij haar kennis kon vertalen naar een academische context. Daarbij kwamen ook andere taken kijken, zoals curriculumontwikkeling, het beoordelen van examens en andere academische verplichtingen. Ze moest de tijd nemen om deze aspecten van het werk onder de knie te krijgen.

Een andere uitdaging deed zich voor toen de pandemie uitbrak, waarbij Lee zich snel moest aanpassen om onderwijs te verzorgen, maar ook om in te spelen op de behoeften van de studenten. Tijdens deze periode leerde zij veel over wat wel en niet werkte en hoe zij studenten beter kon stimuleren zich te ontwikkelen binnen de toerismesector.

In 2021 besloot de decaan van de faculteit met pensioen te gaan, wat Lee als een kans zag om meer te leren over de werking van de universiteit op een hoger niveau. Zij omschreef deze ervaring als "eye-opening", omdat zij meer inzicht kreeg in de organisatie van de instelling en tegelijkertijd groeide als leider binnen de universiteit.

Deze ervaringen brachten haar verder in het academische bestuur, en in 2023, na het vertrek van de toenmalige rector, werkte Lee samen met andere decanen om de continuïteit van de universiteit te waarborgen. Uiteindelijk stelde zij zich samen met een collega kandidaat als interim-rector.

En dit jaar werd Lee officieel benoemd tot de nieuwe rector van de Universiteit van Aruba.

Visie en strategisch plan

Lee legde uit dat de Universiteit van Aruba als academische instelling de visie heeft om de gemeenschap en de universiteit dichter bij elkaar te brengen. Het belangrijkste doel hiervan is, zo legde zij uit, om studenten te stimuleren terug te keren naar de Arubaanse arbeidsmarkt en zo weer bij te dragen aan het land.

Lee benadrukte dat de visie een duidelijke boodschap uitdraagt: de universiteit is niet alleen voor de elite, maar voor iedereen. Met dit doel voor ogen legde zij uit dat de universiteit meer tijd zal investeren in studenten en lokale middelen. Ook benadrukte ze dat de instelling wil bijdragen aan de gemeenschap, hetzij via onderzoek, expertise, of het bieden van een platform dat de gemeenschap een ruimte geeft om te leren.

Daarnaast onderstreepte zij het belang van het stimuleren van cultuur en erfgoed bij studenten, zodat de kloof tussen de gemeenschap en de universiteit kleiner wordt. Lee vertelde dat de afgelopen jaren al veranderingen in het curriculum zijn doorgevoerd, waarbij meer nadruk is gelegd op de lokale context. Zo is Papiaments geïntroduceerd in het onderdeel cultuur en erfgoed binnen verschillende vakken, om het belang van de taal als sleutel in het professionele domein te onderstrepen. Dit draagt ook bij aan de verbinding van studenten met hun cultuur, erfgoed en gemeenschap.

In een professionele omgeving waarin vaak wordt verwacht dat men zich verder ontwikkelt, kiezen veel mensen ervoor naar het buitenland te gaan. Maar de universiteit wil juist dit platform bieden aan onze professionals, zodat professionele ontwikkeling ook lokaal kan plaatsvinden.

Een ander onderdeel van de visie is impact, aldus Lee. Binnen het onderwijs wil de universiteit bijdragen aan het integreren van de Arubaanse context in verschillende sectoren van het eiland, zowel in de private als in de publieke sector. Momenteel heeft de instelling diverse samenwerkingsverbanden om deze visie te realiseren, waarbij de UA ook haar kennis inzet in verschillende domeinen binnen de gemeenschap.

Om de visie te verwezenlijken, verzekerde de rector dat er momenteel wordt gewerkt aan een strategisch plan met een extern bedrijf als facilitator. Zij legde uit dat het team werkt aan een managementstrategie waarbij iedereen kan bijdragen, zodat er een gezamenlijke en duidelijke visie ontstaat. Op dit moment zijn er al enkele kleine implementaties gedaan, maar de grotere stappen zullen volgen na afronding van het plan.

"Het belangrijkste is om samen te werken met mensen, of het nu gaat om docenten of studenten. Dat is de kracht van een universiteit."

Nederlandse regering geeft aangescherpte maritieme waarschuwing af voor wateren nabij Venezuela

(CuraçaoChronicle) – De Nederlandse regering heeft een aangescherpte waarschuwing afgegeven aan commerciële scheepvaart in het Caribisch gebied. Schepen worden opgeroepen Venezolaanse territoriale wateren te vermijden vanwege toenemende veiligheidsrisico's op zee.

Volgens minister van Infrastructuur en Waterstaat Robert Tieman volgt de waarschuwing op meerdere incidenten waarbij de Venezolaanse marine en kustwacht buitenlandse schepen hebben onderschept, bemanningsleden willekeurig hebben vastgehouden en hoge boetes hebben opgelegd. Het advies werd formeel afgegeven op 15 augustus, maar werd deze week pas bevestigd in antwoorden op vragen van Nederlandse parlementariërs.

Amerikaanse maritieme inzet geen Koninkrijksoperatie

De minister ging ook in op zorgen over de recente inzet van Amerikaanse marineschepen, waaronder Aegis-destroyers, in het Caribisch gebied. Hij benadrukte dat het gaat om een Amerikaanse operatie en niet om een Koninkrijksoperatie. Amerikaanse functionarissen omschrijven de inzet als een intensievere aanpak tegen Zuid-Amerikaanse drugskartels, met nadruk op surveillance en onderscheppingen in internationale wateren.
Het Nederlandse ministerie van Defensie en Buitenlandse Zaken onderhoudt nauw contact met Washington, maar het Koninkrijk zelf heeft geen directe rol in de Amerikaanse operatie.

Gevolgen voor de veiligheid van Curaçao

Er werden vragen gesteld of de Amerikaanse aanwezigheid gevolgen heeft voor de Cooperative Security Location op Aruba en Curaçao, voorheen bekend als de Forward Operating Location (FOL). Minister Tieman verduidelijkte dat de afspraken met de VS uitsluitend onbewapende surveillancevluchten toestaan die verband houden met antidrugsoperaties. De status van het personeel en de operationele grenzen zijn strikt vastgelegd in bestaande verdragen.

De Nederlandse strijdkrachten hebben permanent meer dan 1.000 personeelsleden in het Caribisch gebied, voornamelijk gericht op maritieme operaties. Daarnaast voert de Kustwacht Caribisch Gebied toezicht, opsporing, reddingsoperaties en handhaving uit op zowel de beneden- als bovenwindse eilanden. Mocht de veiligheidssituatie verslechteren, dan kunnen extra troepen uit Europees Nederland worden ingezet.

Luchtvaart en reisadviezen

Ondanks de oplopende spanningen ziet de Nederlandse regering geen reden om waarschuwingen uit te geven voor het burgerluchtverkeer boven de ABC-eilanden. Wel geldt sinds 18 juli een volledig negatief reisadvies ("niet reizen") voor Venezuela, vanwege willekeurige arrestaties en de zeer beperkte mogelijkheden om Nederlandse burgers bij te staan. Ditzelfde advies geldt voor pleziervaartuigen, die dringend worden geadviseerd de Venezolaanse wateren en het betwiste Esequibo-gebied bij Guyana te vermijden.

Coördinatie met de eilanden

Tieman benadrukte dat defensie en buitenlandse betrekkingen Koninkrijksaangelegenheden zijn. Aruba, Curaçao en Sint-Maarten zijn vertegenwoordigd in de Rijksministerraad en onderhouden regelmatig contact met Den Haag. De Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied (CZMCARIB) fungeert als direct aanspreekpunt voor de lokale autoriteiten.

Geen escalatie verwacht, maar voorzichtigheid geboden

Vooralsnog ziet Den Haag geen noodzaak om de maritieme waarschuwing verder aan te scherpen of huidige defensieoperaties aan te passen. Mocht de regionale situatie veranderen en de veiligheid van de ABC-eilanden in het geding komen, dan zal het parlement onmiddellijk worden geïnformeerd en kunnen aanvullende maatregelen volgen.

Op Curaçao gevestigde ambtenaar Shanna Schilder op derde plaats PVV-kandidatenlijst

(CuraçaoChronicle) – De Partij voor de Vrijheid (PVV), onder leiding van Geert Wilders, heeft haar kandidatenlijst voor de komende Tweede Kamerverkiezingen bekendgemaakt. Een van de meest opvallende namen daarop is Shanna Schilder, woonachtig op Curaçao en afdelingshoofd bij Kranshi, die op de derde plaats van de lijst is gezet.

De 36-jarige juriste werkte eerder voor de Nederlandse overheid voordat zij naar Curaçao verhuisde. Sinds 2023 bekleedt zij een leidinggevende functie bij het ministerie van Planning en Bestuur, waar zij verantwoordelijk is voor het Bevolkingsregister.

Met haar hoge positie geldt Schilder als een van de nieuwe gezichten die de PVV naar voren schuift in haar verkiezingscampagne.

Oproep voor uniform beleid inzake schooltoegang voor ongedocumenteerde kinderen op Curaçao

(CuraçaoChronicle) – Tijdens een rondetafelbijeenkomst donderdagmorgen, georganiseerd door Human Rights Defense Curaçao (HRDC), werd opnieuw de dringende noodzaak benadrukt van een uniform beleid voor de toelating van ongedocumenteerde kinderen tot scholen. Op dit moment zorgen uiteenlopende regels en procedures voor veel onzekerheid bij zowel leerlingen als ouders.

Volgens Ana-Maria Pauletta (PAR), parlementair medewerker, en verschillende andere deelnemers leidt het gebrek aan consistentie tot ongelijke kansen. In sommige gevallen wordt inschrijving toegestaan met een verlopen paspoort of geboorteakte, terwijl dit elders niet wordt geaccepteerd. Ook is toegang tot diploma's en schoolvervoer niet altijd gegarandeerd.

Tijdens de bijeenkomst deelde HRDC tevens de resultaten van focusgroepen met ouders, advocaten en schooldirecteuren. Deze resultaten benadrukten dat betere communicatie tussen ministeries, scholen en instellingen essentieel is om ervoor te zorgen dat alle kinderen op Curaçao gelijke toegang tot onderwijs hebben.

De oproep weerspiegelt de toenemende druk op beleidsmakers om de hiaten in het huidige systeem aan te pakken en een duidelijk kader te scheppen dat het recht op onderwijs voor ieder kind waarborgt, ongeacht de verblijfsstatus.